

MEDIEPEDAGOGISK LATHUND

**för lärare, filmpedagoger
och kulturadministratörer**

lathund

Denna lathund ger information om allt en medieintresserad lärare eller administratör kan behöva när man startar eller vill utveckla sin verksamhet inom medieområdet. Listan kan självfallet aldrig bli heltäckande, men ambitionen är att ge värdefulla och aktuella tips, som kan vara till hjälp för att orientera sig i den strida ström av information som omger oss. Lathunden försöker framhäva aktualiteter, men vill också lyfta fram bra materiel som lärare har tipsat om och som har fungerat i pedagogiska sammanhang.

Tack för alla tips!

Framtagen med stöd från:

Filmpedagogik.nu

Uppdateras kontinuerligt

Redaktör: Jolanta Wadensjö

3**WEBBPLATSER**

- 3** Allmänt
- 6** Databaser, nätmagasin och dylikt
- 7** Webbplatser för amatörfilmare

8**LITTERATUR****16****TEMAPAKET / TEMATIPS**

- 16** Animation
- 17** Datorspel
- 18** Demokrati / jämställdhet
- 18** Filmkunskap
- 19** Funktionshinder och hälsa
- 19** Genusfrågor / jämställdhet
- 21** Historia
- 21** Internet
- 22** Konstpedagogik
- 22** Krig
- 23** Levande historia
- 23** Mediekunskap
- 24** Minoriteter
- 24** Musik
- 24** Praktiskt mediepedagogiskt arbete
- 25** Reklam och konsumtion
- 25** Religion
- 25** Sexualitet / Homosexualitet
- 26** Sport

26**CD-ROM / DVD / DATORPROGRAM****27****TIDSKRIFTER****28****RAPPORTER / KATALOGER / BROSCHYRER M.M.**

- 28** Allmänt
- 30** Skolverket
- 31** Medierådet

31**FILMER****32****STÖD OCH BIDRAG****32****FORTBILDNINGSMÖJLIGHETER****33****AKTUELLA PROJEKT OCH SATSNINGAR**

Redaktör:
Jolanta Wadensjö
Dialogos Projekt & Utbildning

Den senaste versionen finns på:
www.filmpedagogik.nu
www.dialogosforlag.se

Nyheter markeras med ►
Ändringar markeras med ■

Senast uppdaterad:
28 oktober 2007

Webbplatser

Allmänt

www.armiarm.nu

Utbildningsdepartementets hemsida mot rasism, främlingsfientlighet, homofobi och diskriminering. Leds av en arbetsgrupp som fördelar pengar för utveckling av lokal verksamhet.

www.barnkultur.se

Hemsida för Aktionsgruppen för barnkultur, som samlade in metoder, modeller och bra exempel från barnkulturområdet. Utredningen är klar och ett betänkande har lämnats till regeringen.

www.buff.nu

Hemsida för den årligen återkommande Barn- och ungdomsfilmfestivalen i Malmö. Sajten har året runt massor av information och tips.

► www.copyrightsidan.se

en oberoende webbplats för information om upphovsrätt / copyright inom bild, musik och annan media. Sidan är helt oberoende av producenter, utövare och konsumenter eller deras organisationer.

www.filmpedagogik.nu

Rikstäckande förening som sysslar med frågor som rör arbetet med film i skolan. Hemsidan samlar och sprider erfarenheter och goda exempel om filmpedagogisk verksamhet.

www.filmfestivalen.se/junior

Årligen återkommande (i april) internationell filmfestival i Stockholm för barn 6–16 år.

www.filmstockholm.se

Film Stockholm är ett regionalt resurscentrum för "rörlig bild" i Stockholms län. Hemsidan ger information om verksamheten och om vad andra aktörer i länet har att erbjuda – fortbildningar, olika stöd, festivaler, seminarier m.m.

www.folketsbio.se

Folkets Bio är en kulturförening som utöver import och distribution av film sedan 1989 bedriver filmpedagogisk verksamhet riktad mot skolan. Äger biografen Zita, Stockholms äldsta biograf i drift.

www.guerrillanews.com

Amerikansk sajt som presenterar världsnyheter på ett alternativt sätt. Spännande saker att se, höra och lära sig. Ungdomligt paketerat, en riktigt multimedial upplevelse.

www.itpedagogen.homeip.net

Ett nystartat forum för medie- och IT-intresserade pedagoger i förskolan.

www.kultur.nu

Kulturnät Sverige är en ingångssida till hela det svenska kulturutbudet på internet. Här finner man en förteckning över statliga myndigheter, institutioner, organisationer och föreningar på kulturområdet, samt tusentals länkar till alla former av svensk kultur. Finns sedan slutet av 90-talet.

www.kulturradet.se

Statens Kulturråd har i uppdrag att förverkliga den nationella kulturpolitik som riksdag och regering beslutat om. Hemsidan innehåller nyheter inom kulturområdet samt en presentation av rådets omfattande bidragsverksamhet.

www.kunskapskanalen.se

En SVT-kanal i det digitala marknätet. Fokus ligger på historia, språk, vetenskap, kultur, omvärld och natur. Sänder alla dagar mellan 18.00 och 23.00.

■ www.slba.se

Sveriges nationalarkiv för inspelat ljud och bild. Arkivets kataloger och referensbibliotek kan användas i studiesyfte, och allmänhetens frågor om media besvaras. Nu introduceras Sveriges största mediedatabas som ska heta Svensk Mediedatabas, med bättre funktionalitet och möjlighet att direkt beställa forskarmaterial. Alla kan också beställa fram och lyssna på musik. Via nyhetsatsningen Journal Digital presenteras på nätet ett femtiotal av totalt 5 554 journalfilmer:
www.slba.se/journaldigital/index.htm

www.medieradet.se

Medierådet (f.d. Vårdsskildringsrådet) bildades 1990 under Kulturdepartementet, och arbetar med frågor om barns och ungas mediesituation i syfte att minska riskerna för skadlig mediepåverkan. Rådet samordnar statliga myndigheters åtgärder mot skadliga våldskildringar och pornografi i rörliga bilder samt följer och sprider forskning inom området. Rapporter går att beställa som pdf-filer på hemsidan. Där finns också intressanta artiklar och inlägg i debatten kring mediefrågor. Se mer information under rubriken Temapaket / tematips – Internet. Medierådets nyhetsbrev distribueras till alla som registrerar sig för prenumeration.

www.mms.se

Mediemätning i Skandinavien. Hemsida för alla medieintresserade med smak för tabeller.

www.multimedia.skolutveckling.se

Multimediabyrån är ett nationellt resurscentrum för multimediabaserade läromedel, där man kan hämta ljud och bilder, läsa artiklar, delta i webbkurser och ställa frågor.

www.museifonstret.se

Svenska Museifonstret är en webbplats med information om alla svenska museer och länkar till museernas skolresurser. Här hittar man det pedagogiska material som de svenska museerna erbjuder skolan via Internet.

www.pim.skolutveckling.se

PIM står för praktisk IT- och mediekompetens. Det är ett webbaserat och kostnadsfritt studiematerial som består av tio handledningar med självtester. Här lär man sig text-, ljud- och bildhantering, informationssökning och källkritik, hur man kan använda olika programvaror i undervisningen och mycket annat.

www.sfi.se

Svenska Filminstitutets hemsida ger information om verksamheten, skolbio och regionala resurscentra, erbjuder kostnadsfria filmhandledningar och mycket annat. ► www.sfi.se/filmiskolan en ny mötesplats på webben och resurs för alla som arbetar med film i skolan – filmhandledningar, projekt, artiklar, debatt. Ersätter ZOOM som ej längre finns i pappersform.

www.skolfilm.com

SDF – Sveriges distributörer av institutionell film & video – är en förening för distributörer av film för utbildningsändamål med institutionella rättigheter. På hemsidan finns bland annat adresser, telefonnummer och en presentation av licens- och rättighetsområden.

www.skolmyndigheter.nu

Skolverket delades 2003 in i två myndigheter: Skolverket och Myndigheten för skolutveckling. Detta är en gemensam ingångssida till respektive myndighets webbplats.

www.skolverket.se

Skolverket har som huvuduppgift att granska utbildningens kvalitet och resultat i kommuner och skolor samt utöva tillsyn över verksamheten.

www.skolutveckling.se

Myndigheten för skolutveckling stödjer kommuner, skolor och barnomsorg, främjar kompetensutveckling, sprider forskningsresultat med mera. På hemsidan hittar du information om IT i skolan, till exempel det nordiska skoldatanätet ODIN och Skoldatanätet med olika temaplatser som

Kolla källan, PIM, IT för skolledare, Utbytet, Länkskafferiet, Tema Modersmål, NoTnavet och Multimediatebyrå.

www.skolutveckling.se/jamstalldhet

Ingångssida om jämställdhetsfrågor.

www.skolutveckling.se/nyhetsbrev

Gratis nyhetsbrev som e-postas till medlemmarna (antalet är 7 200) en gång i månaden.

www.skolutveckling.se/skolnet

Skoldatanätet är en guide för pedagoger i arbetet med att integrera IT i undervisningen.

www.skolutveckling.se/skolnet/kolla/arkiv.html

"Fredagsbrevet" har tidigare kommit ut 1–2 gånger i månaden och innehållit internettips för förskolor, skolor och bibliotek. Brevet har nu upphört, men ett arkiv kommer under en viss tid finnas kvar på adressen ovan.

www.skolutveckling.se/skolnet/pekaren

Pekaren är ett nyhetsbrev som informerar om nyheter på Skoldatanätet, Nordiska Skolnätet och Europeiska skoldatanätet. Pekaren utkommer en gång i månaden.

www.skolutveckling.se/skolnet/kolla/kall_brevet.html

Kolla källan-brevet skickas ut fyra gånger om året och innehåller nyheter kring informations-sökning, källkritik, upphovsrätt och säkerhet på nätet.

■ www.kollakallan.skolutveckling.se

uppdaterad och nylanserad (sept.07) webbplats som fokuserar på skolans behov. Information om mobbning, kränkningar på nätet, spam, fusk, plagiat och bildmanipulering. Lektionsmaterial om källkritik och informationssökning.

länkskafferiet.skolutveckling.se

Länkskafferiet är en avdelning med lärorika spel för barn. Viktig information och tips om Spel, lek och lär.

▶ www.itforpedagoger.skolutveckling.se

en ny webbplats som ersätter Skoldatanätet. Här finns material och webbverktyg för dagligt arbete. Kurser, aktiviteter och stödmaterial, nyheter från myndigheten och andra aktörer.

▶ www.teacherstube.com

En plats för lärare att dela med sig av sina undervisningsidéer, guider och annat i videoform på nätet. Kan beskrivas som Youtube för pedagoger. Tips: Där hittar du bland annat verktyg för att skapa och dela med sig av kartor (skriv "Google´s My Maps Overview" i sökfältet).

www.ur.se

UR producerar och sänder tv- och radioprogram för hela utbildningsområdet. De ger ut böcker, häften, diaserier, cd-audio, cd-rom och liknande i anslutning till programmen.

www.ur.se/rfb

RFB – Rum för berättande – är UR:s sida för digitala berättelser, uppdelade i olika ämnesområden, gjorda av människor i alla åldrar. RFB ger också ut ett eget nyhetsbrev.

www6.ur.se/pedagogwebben

En ny webbplats för lärare inom förskola, grundskola och gymnasium samt lärarstuderande. Titta och lyssna till flera av UR:s program eller gå en webbkurs i ledarskap. Kontinuerlig och skräddarsydd information om UR:s utbud.

w3.tii.se

Interactive Institute är ett experimentellt IT-forskningsinstitut som skapar resultat genom att kombinera konst, design och teknologi. Institutet består av olika forskningsgrupper, så kallade studios. Varje studio har en unik inriktning, till exempel spel, smarta ting, ljud, energi, ungdomskultur och lärande.

Databaser, nätmagasin och dylikt

Svenska webbplatser

www.bioprogrammet.nu

Aktuellt bioprogram för 171 biografer på 128 orter i Sverige. Film- och bioinformation, länkar, recensioner.

www.dagenstv.com

Guide till svenska tv-kanaler.

www.film.nu

Filmnyheter, recensioner, forum och bioguide till alla svenska biografer. Möjlighet till chat.

www.filmdelta.com

"Maximalt om film": länkar, filminformation, senaste nyheter, statistik med mera.

www.filmint.nu

Film International, en engelskspråkig filmtidskrift med löpande publicering. På sajten finns ett arkiv innehållande bland annat 30 års utgivning av *Filmhäftet*, som var tidskriftens tidigare namn (fram till november 2002). Se även Film International under rubriken Tidskrifter.

▶ www.filmnyheterna.se

Svenska Filminstitutets nya satsning – en nyhetstidning på nätet för alla som arbetar med film. Det är också en mötesplats. Här finns filmarbetarkatalogen, olika diskussionsforum, köp & sälj och möjlighet att söka folk.

www.filmtipset.se

En webbsida som ger personliga filmtips, med cirka 26 000 medlemmar.

www.ingmarbergman.se

Ingmar Bergman Face to Face är hemsidan för Stiftelsen Ingmar Bergman, med en unik samling av stillbilder och filmklipp. Utsågs nyligen av Sveriges Kulturnät till årets kultursajt.

▶ www.lektion.se

En databas där man får tillgång till tips på lektionsupplägg i alla ämnen, diskussionsforum, medlemmarnas egna länktips, arkiv och jobbtips.

www.moviezine.se

Sveriges just nu mest besökta nätfilmtidning, driven av en ung och entusiastisk redaktion som vill göra sitt innehåll "lättillgängligt för alla åldrar". På sajten finns info om aktuella och kommande filmer, recensioner, intervjuer, tävlingar samt ett aktivt forum.

■ www.svenskfilmdatabas.se

Svenska Filminstitutets filmdatabas innehåller allt om film sedan 1897. För närvarande ca 60 000 poster.

www.tellusfilm.com

Nätbaserad filmtidning med reportage, artiklar och krönikor om aktuella och kommande filmer.

www.thefilmset.com

En sida "för filmfolk, av filmfolk". Innehåller bland annat en anslagstavla, bildgalleri, företags- och frilansregister och filmlänkar.

www.tv.nu

Guide till svenska tv-kanaler.

www.voodooofilm.org

"Sajten för dig som gör film". Finns sedan 1999 och omfattar idag en mängd matnyttiga hjälpmedel för den som tänker göra film, skriva manus och liknande. Det är en samlingsplats för unga filmare med en liten filmskola, artiklar, reportage samt ett forum för frågor och personliga erfarenheter. Materialet är gratis för privatbruk, medan skolor som använder texterna i undervisningen måste betala en skollicens.

www.vujer.com

Nätfilmtidning. Allt möjligt om film.

www.weirdscience.se

Weblog där skribenten och krönikören Kjell Häglund och hans bror Magnus guidar till de bästa dvd-valen från när och fjärran.

Utländska webbplatser

www.allmovie.com

Amerikansk filmportal.

www.allocine.fr

Den största sajten för fransk film, med recensioner, trailrar, stillbilder och utförlig information om alla filmer som biografvisas i Frankrike.

www.britfilms.com

En innehållsrik sida för filmare och filmintresserade skapad av British Council. Här finns en databas över brittiska filmer, festivaler och regissörer, samt en hel del andra resurser, som till exempel utbildnings- och karriärstips inom filmvärlden.

www.imdb.com

Den största filmdatabasen på nätet, med tyngdpunkt på amerikansk film. Bra bakgrundsinformation och hjälp med hur man skall arbeta med filmerna i skolan.

▶ www.myspace.com

En sajt för roliga klipp från musiken, reklamens, TV:s och filmens värld.

www.tvguide.com

Guide till amerikanska tv-kanaler.

video.google.com

Den stora sökmotorns videoarkiv.

www.youtube.com

En av de snabbast växande sajterna på nätet, där vem som helst kan lägga upp filmklipp. En riktig guldgruva av musikvideor, tv-klipp, animationer, amatörfilmer och mycket annat.

Webbplatser för amatörfilmare

www.apple.com/se/imovie

Apples hemsida med instruktioner om hur man arbetar med film från inspelning till färdig produktion.

www.diesel-new-art.com

En årlig tävling i olika kategorier, som bland annat film, webbsidor och interaktiva verk. Finns i Danmark, Norge, Sverige och Österrike/Slovenien. Man kan vinna ett pris och delta i en turnerande utställning.

www.dorisfilm.se

En nationell manustävling för kortfilm. Villkor: du måste vara en tjej.

www.dvoted.net

En ny webbplats och utvecklingsplattform för unga nordiska filmskapare mellan 15 och 20 år, men alla är välkomna. Initiativtagare är Nordiska Ministerrådet.

www.filmstreet.co.uk

Brittisk webbsatsning där unga elever kan lära sig hur man gör film. Bra för lärare som vill använda filmmediet i engelskan.

www.marilyn.nu

En sajt av och för tjejer som vill göra film och publicera eget material. Redaktioner finns i Malmö, Norrköping och Stockholm (Medborgarhuset på Söder). Man kan låna utrustning, kameror och videoredigering.

www.paradiso.se

www.storyville.tv

"Storyville är en filmkanal på internet för korta dokumentärer och animationer. En plattform för nyskapande film som inte visas någon annanstans och filmer som får ett fortsatt liv efter tv- och festivalvisningar. Storyville produceras av Story AB med stöd av Stiftelsen framtidens kultur och Svenska Filminstitutet."

www.ur.se/garagefilm

Garage om film visar ung, svensk film i Kunskapskanalen. *Garage – Älska film* har under hösten 2006 visats i SVT2.

www.yopa.se

Webbplats för ungdomar i åldrarna 15–20 år som är nyfikna på journalistik och dagstidningar och som tycker om att skriva och fotografera.

Litteratur

1001 filmer du måste se innan du dör av Steven Jay Schneider (red). Texterna är skrivna av framstående filmkritiker och författare från hela världen. Filmernas handling refereras och faktarutor kompletterar informationen. Filmerna presenteras i kronologisk ordning. Wahlström & Widstrand 2006, www.wwd.se.

Arbeta med media i skola och förskola av Agneta Danielsson. En exposé över medieutvecklingen, med konkreta planeringsförslag för arbete med media i förskolan och på låg- och mellanstadiet. Gedigen litteraturlista. Runa Förlag 1997. Kan beställas via agneta.danielsson@jarfalla.se.

Arbetarrörelsen och bildmedierna av Mats Jönsson (red), filmvetare från Lunds universitet. I boken diskuteras hur arbetarrörelsen såg på den svenska mediemoderniteten och hur man aktivt förhöll sig till den. Redan i mitten av 30-talet började man producera arbetarfilm för att skapa en motoffentlighet till Hollywoodfilmen. Historiska media, www.historiskamedia.se.

Att förstå lärgemenskaper och mötesplatser på nätet av Ove Jobring och Urban Carlén, IT-universitetet i Göteborg, forskningsgruppen Online Learning Communities (OLC), www.learnloop.org/olc.

Att göra skillnad – Representation, identitet och lärande i ungdomars arbete och berättande med film av Fredrik Lindstrand. Boken fokuserar på hur gymnasieungdomar använder det egna filmskapandet för att arbeta med frågor som berör deras eget sociala och kulturella sammanhang. Forskarskolan Estetiska Lärprocesser 2006.

Att göra TV-program av Kristin Olsson. Handfast kunskap om vad TV-produktion egentligen är och hur den går till. 14 uppmärksammade TV-producenter delar med sig av sina personliga erfarenheter. Ordfront 2001, www.ordfront.se.

Att lära av varandra av Kristina Hansson, verksamhetsledare för Piteå kommuns mediepedagogiska resurs. Ett mediepedagogiskt utvecklingsarbete i Piteå kommun. Utgiven av Svenska Filminstitutet. Kan beställas på www.sfi.se eller laddas ner som pdf-fil på www.edu.pitea.se/cmii (under rubriken Utvecklingsarbeten).

Att lära med media, doktorsavhandling av Helena Danielsson, Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet. Om det språkliga skapandets villkor i skolan med fokus på video. Kontakt: filmpedagogik.hd@swipnet.se eller helena@ped.su.se.

Att se och synas av Ingrid Lindell, som undersöker hur kvinnor framställs på film och vilka positioner kvinnor intar gentemot män i filmens värld. Makadam förlag, www.makadambok.se.

Att skapa upplevelser – från OK till WOW av Lena Mossberg. Idag talas det om upplevelser, upplevelseekonomi och upplevelseindustri. Boken vill skapa förståelse för vad en upplevelse är och vad som påverkar oss. Konkreta exempel varvas med teorier och modeller. Utnämnd till Årets marknadsföringsbok 2004. Studentlitteratur, www.studentlitteratur.se.

Att skriva för film av Kjell Sundstedt. Boken utforskar manusarbetets möjligheter och svårigheter utifrån praktiska erfarenheter, och följer manusprocessen från idé till slutmanus.

Att synliggöra det dolda. Om fyra svenska kvinnors filmregi av Tytti Soila, professor i filmvetenskap vid Stockholms universitet, med inriktning på genusfrågor. I boken analyserar hon på ett livfullt och engagerande sätt fyra svenska kvinnliga regissörers filmskapande: Marianne Ahrne, Marie-Louise Ekman, Agneta Fagerström-Olsson och Suzanne Osten. Genomgången av deras filmer är gjord inte bara ur feministiskt perspektiv utan har en bredare analysgrund. Rikt illustrerad, försedd med register. Symposium 2005, www.symposion.se.

Bara Bea. Filmmanuskript i bokform av Johan Bogaeus. Den norska ungdomsfilmerna "Bara Bea" från 2004 är en medryckande och frispråkig ungdomsskildring, en film på ungdomarnas egna villkor. Manuset är utgivet av Svenska Filminstitutet. Kan beställas på www.sfi.se.

Beauty Box: filmstjärnor och skönhetskultur i det tidiga 1900-talets Sverige av Therése Andersson. I denna avhandling kan vi läsa om förhållandet mellan film, mode och skönhet utifrån stjärnkulten kring kvinnliga skådespelare och en kvinnlig publik. Stockholms universitet 2007. Kontakt: therese.andersson@mail.film.su.se.

► **Bio för barnens bästa?** Malena Janssons avhandling om svensk barnfilm som fostran och fritidsnöje under 60 år. Tre barnfilmer från olika tidsperioder sätts i relation till diskussioner om filmcensur och belyser vad idén om "bio för barnets bästa" inneburit vid olika perioder i svensk filmhistoria. Filmvetenskapliga institutionen, Stockholm.

Blågult flimmar av Erik Hedling. Analys av tolv svenska filmer ur olika infallsvinklar: formella aspekter i stumfilm, feministisk analys, musikvetenskap, tematisk läsning, fenomenologi och diskussion vad som gör en svensk film populär. Filmer som analyseras är bland annat Stefan Jarls "Modstrilogin", Roy Andersson "En kärlekshistoria", Hans Alfredsons "Den enfaldige mördaren" och Marie-Louise Ekmans "Den hemliga vännen". Studentlitteratur 1998, www.studentlitteratur.se.

Bonniers Stora Filmguide av Leonard Maltin & Märten Blomkvist (red). Fjärde upplagan (2005) har över 1 000 nya titlar.

► **Bridging the Distance.** Elsa Dunkels avhandling visar att barn klarar sig bra på nätet. Bygger på intervjuer med 100 barn i åk 6. Bilden som kommer fram skiljer sig en hel del från mediernas som rapporterar med negativa förtecken. www.kulturer.net

Clio på bio – om amerikansk film, historia och identitet av Ulf Zander. Boken har sin utgångspunkt i att alla filmer är ett slags dokumentärer. Oavsett hur fantasifulla filmer är, speglar de, om än på olika sätt, de värderingar som var rådande då filmerna spelades in. På så sätt är alla filmer historiska. Författaren visar sambanden mellan historiska skildringar i Hollywoodproduktioner och de kulturella, ideologiska och politiska moden som dominerat när dessa filmer blivit till. Historiska Media 2006, www.historiskamedia.se.

Dansen kring guldkalven av Lena Ewertsson, Göteborgs universitet. En viktig referensbok för alla som är intresserade av modern TV-historia och TV-landskapets utveckling. "Borde bli given kurslitteratur på våra handels- och mediehögskolor" (citat ur TM). SNS Förlag, www.sns.se.

Datorlek i förskolan av Anita Hildén. Konkreta och handfasta tips om hur kan man arbeta skapande, kreativt och i samspel med småbarn och datorer i förskolan med hänseende till utvalda program som ingår i Elevdatas programutbud. Elevdata 2006, www.elevdata.se.

► **Datorspelandets dynamik – lekar och roller i en digital kultur.** En antologi av Jonas Linderöth, Studentlitteratur 2007. Författaren har samlat ett tiotal forskningsartiklar om datorspel. Det handlar om spel och lärande, spel och berättande och spel som forskningsfält.

De visuella tonsättarna – Animationens mästare i urval av Ajan presenterar internationella och svenska legender inom den animerade filmen. Ajan (pseudonym för Midhat Ajanovic) är en lustfylld vägvisare in i animationens värld. Optimal Press 2005, www.optimalpress.com.

Den audiovisuella historien av David Ludvigsson i *Makten över minnet: Historiekultur i förändring* av Peter Aronsson (red). Studentlitteratur 2000, www.studentlitteratur.se.

Den rörliga bildens århundrade av Leif Furhammar. Liten allmänbildningsbok om film, TV och 1900-talshistoria. Natur och Kultur 2001, www.nok.se.

Den svårfångade reflektionen av Peter Emsheimer, Hasse Hansson och Thomas Koppfeldt. Boken presenterar reflektionsteorier, olika verktyg för reflektion och hur reflektion kan kopplas till bilder, mediering och fysisk gestaltning. I synnerhet Koppfeldt fördjupar en diskussion om hur visualiseringen och medialiseringen träder fram och blir en del av ett reflekterande samtal. Vad innebär det att elever hela tiden producerar bilder, ljud, filmer och spel? Studentlitteratur 2005, www.studentlitteratur.se.

Den vilda drömmen av Mats Wahl, som gör ett inlägg i debatten om skolan med utgångspunkt i medier. Han undrar om en del av problemen i skolan inte har med språk och kommunikation att göra. Mediekompetensen bör stärkas och bli en viktig del av lärarutbildningen, men samtidigt råder det en stor brist på mediekompetenta lärare. Brombergs Bokförlag 2006, www.brombergs.se.

Det förflutna som film och vice versa – om medierade historiebruk av Pelle Snickars och Cecilia Trenter (red). Studentlitteratur 2004, www.studentlitteratur.se.

► **Det fotografiska bildspråket.** En lärobok i konsten att fotografera av Stefan F Lindberg, Liber 2006. Med många fina bilder i svartvit och färg, om det nödvändiga tekniska kunnandet och om bilden som förmedlare av känslor.

Digitala illusioner – om IT och media i skolan. En bok framtagen av Göteborgs stad som diskuterar när och hur IT kan stödja lärandet och vilka risker som finns. Boken bygger på aktuell forskning kring IT-relaterade och mediepedagogiska frågor. Kan beställas eller laddas ned gratis som pdf på nätet, www.goteborg.se/skolutveckling (under rubriken Lust@IT).

Doften av brinnande eukalyptus av dokumentärfilmaren Mikael Wiström, som beskriver sitt arbete med filmerna "Den andra stranden" och "Compadre". Filmerna väckte debatt för sitt kontroversiella sätt att utmana gränsen för vad som är dokumentärt och vad som är iscensatt. Pajazzo Förlag/Filmkonst nr 99.

Dokumentärfilmarens resa av PeÅ Holmqvist, som skrivit ner sina tankar från ett trettioårigt filmskapande. Till boken hör en dvd med utdrag ur åtta av hans filmer. Dramatiska Institutet 2006, www.draminst.se.

Dramat i TV-soffan. Från Hamlet till Svensson, Svensson av Bengt Forslund. Om svensk tv-dramatik under 50 år. "En bildrik minnesbank, för både stora och små". Bokförlaget Arena AB i samarbete med SVT, 2006.

Effektiv kommunikation med video & interaktiva media – en resa genom mediernas landskap. En ny lärobok som kompletteras av en interaktiv utbildningssajt: www.mediebok.just.nu.

En kulturskola för alla – estetiska ämnen och läroprocesser i ett mediespecifikt och medieneutralt perspektiv av Anders Marner och Hans Örtegren, Myndigheten för skolutveckling. Om mål, genomförande, bedömning och utvärdering inom estetiska ämnen med visst fokus på bild i ett vidare perspektiv av estetiska läroprocesser.

Episkt dubbelspel av Bo G. Jonsson. Fiktionsberättelsen har i film, litteratur och TV blivit en populär och etablerad form. Uppblandningen av fiktion, lögn och myt är mer påtaglig nu än någonsin tidigare. Många TV-program tänjer på gränserna för dikt och verklighet och sanningen kan vara svår att upptäcka. Hallgren & Fallgren förlag.

Fanny och Alexander – ur Ingmar Bergmans arkiv och hemliga gömmor av Maaret Koskinen och Mats Rohdin, som forskar i fakta bakom filmen och presenterar aldrig tidigare publicerat material. Wahlström & Widstrand 2006, www.wwd.se.

Feministisk teori i rörliga bilder av Maria Törnqvist och Katharina Tollin. Med hjälp av detaljerade nedslag i olika filmer introduceras centrala begrepp och poänger. I särskilt fokus står diskussioner om politik, makt, frihet och kunskap. Med hjälp av filmernas dramatik och de förslag till seminarieövningar som diskuteras i bokens bruksanvisning, strävar författarna efter att överskrida polemik och rigida perspektivindelningar. Boken lämpar sig för såväl samhällsvetenskapliga som humanistiska studier av feministisk teori. Liber 2005, www.liber.se.

Film i historieundervisningen av David Ludvigsson. Historielärarnas Förenings årsskrift 2004.

Film och historia. Historisk Hollywoodfilm 1960–2000, avhandling av Mats Jönsson, film- och medievetare. Författaren studerar relationer mellan film och historia, där film utgör ett i stora delar outnyttjat historiskt källmaterial och enligt författaren säger mer om sin egen tid än den tid den skildrar. Jönsson förespråkar en annorlunda metodik för sitt ämne och påstår att vi befinner oss i början av en ny epok, där historien företrädesvis förmedlas genom audiovisuella medier. Beställ boken direkt hos författaren: Mats Jönsson, Södra Esplanaden 18 A, 223 52 Lund, mats.jonsson@hum.oru.se.

Film och religion: Livstolkning på vita duken av Tomas Axelsson och Ola Sigurdsson. Om olika faktorer som påverkar vår tolkning och förståelse av berättelser och symboler som gestaltas i populärkultur. Teologiska, filosofiska, psykologiska, sociologiska, filmvetenskapliga och litteraturvetenskapliga perspektiv möts för kritisk analys och diskussion om hur vi kan tolka våra liv på vita duken. Bokförlaget Cordia 2005, www.cordia.se.

Filma bättre av Erik Fagerholm. En annorlunda svensk handbok för både proffs och amatörer som vill utveckla sitt berättande med rörlig video. Den tar upp bildberättande, arbetsmetodik med mera. Med boken följer en dvd med exempel och tips. Boken är en efterföljare till "Berätta med video" (1982). Liber, www.liber.se.

Filmboken av Elisabeth Nemert och Gunilla Rundblom. Om tendenser inom filmens område under 1900-talet och fram till idag. Nya regissörer och filmer presenteras. Tyngdpunkten i boken ligger på

den historiska delen, med början på stumfilmens tid. Boken inleds med ett kapitel om att göra film och om specialeffekter. Natur och Kultur 2004, www.nok.se.

Filmen i Sverige av Leif Furhammar. Bred översikt av den svenska filmhistorien. Tredje, uppdaterad upplaga, Dialogos Förlag 2003, www.dialogosforlag.se.

Filmkokboken. Mångalna middagar och magiska menyer från filmens underbara värld av Maria Holm och Mikaela Kindblom. En bildrik och färgglad bok som presenterar ett femtiotal filmer och något att tillaga för olika tillfällen samt klassiska filmdrinkar. Prisma 2006, www.prismabok.se.

Filmmusik – det komponerande miraklet av Peter Bryngelsson. Konsten att utnyttja musiken maximalt för att styra åskådarnas reaktioner och känslor har genom åren utvecklats till ren vetenskap. Boken är en historisk exposé med många exempel, och den är byggd som en lärobok med arbetsuppgifter och exempel-cd. Den ger en både lättillgänglig och öronöppnande översikt för mer allmänintresserade av hur musik använts på film. Liber 2006, www.liber.se.

Filmpraktikan av Agnes Larsson och Monica Sällström. Material för pedagoger som vill lära sig grunderna i filmskapande. Enkla och roliga instruktioner om hur man genomför filmövningar med elever, främst i åldern 7–12 år. Konkreta filmtips, filmdramaturgi, bildmanus, trickfilm och ljudfilm. En härlig och naturlig blandning av teori och praktik. Beta Pedagog Förlag 1999, www.beta-pedagog.com.

Filmskolan av Johan Holmberg. Över 40 roliga filmlektioner på 2–6 sidor vardera som kan läsas helt fristående. Varje lektion spinner runt ett tema, till exempel westernfilmer eller Stanley Kubrick, och visar hur olika faktorer i samhället och tidsandan påverkar filmkonsten, Använd boken som inspiration och faktabas eller som grundbok för eleverna. Texten finns även i radioprogramform. Natur och Kultur, www.nok.se/laromedel.

Filmtema av John-Henri Holmberg. En entusiasmerande guide in i filmhistorien, med nedslag i verk och hos regissörer. Boken avslutas med ett kapitel av Fredrik Holmberg som beskriver hur man kan arbeta med film i skolan. BTJ Förlag 2006, www.btj.se/forlag.

Flickor, pojkar och pedagoger av Kajsa Wahlström, UR 2003.

► **Från digitala skrivtavlor till film om global handel.** Stockholms stad 2006. för mer info carola.lindberg@utbildning.stockholm.se

Först såg vi en film... Bok med tillhörande dvd utgiven av Svenska Filminstitutet och Myndigheten för skolutveckling. Projektet bygger på erfarenheter från skolor och kommuner som arbetat med jämställdhet och medier utifrån bland annat filmerna "Hip, hip Hora!", "Bara Bea", "Fjorton suger", "Sandor slash Ida" och "Tur & retur". Dvd-filmen innehåller reportage från olika skolor, filmade intervjuer med filmskapare samt utdrag ur ett antal uppmärksammade ungdomsfilmer. För elever åk 6–9. Mer information finns på www.sfi.se – välj rubriken "Se på film", sedan "Skolbio", sedan "Beställ/ladda ner material". E-post: skolbio@sfi.se.

Genusmaskineriet av Karin Kjellberg. Om tänkandet kring kön, med tips till praktiska övningar. Ingår i UR:s genusprojekt, tillsammans med TV-serien Genusmaskineriet. UR 2004.

Gå på bio. Rum för drömmar i folkhemmets Sverige, doktorsavhandling av Carina Sjöholm. Vad gör biografen med oss och vad gör vi i dessa situationer? En historisk analys. Symposion 2003, www.symposion.se.

Gör din egen film av Mark Shulman och Hazlitt Krog. Denna handbok är en lättfattlig "från ax till limpa"-vägledning till de bästa metoderna för att göra sin egen film. I sin beskrivning hänger författarna inte upp sig på någon viss teknik, utan det är metoderna som är det viktiga. Alfabetabokförlag 2005, www.alfamedia.se.

► **Handbok om film och samtal i klassrummet – Film ett redskap i arbete mot rasism.** Kommer inom kort och ska finnas på FilmCentrums och ARF:s hemsida. Kan beställas från

FilmCentrum till självkostnadspris eller fritt kopieras, länkas till och kopieras från hemsidan.
www.arfarf.se

Hans Alfredssons rörliga bilder av Karin Moberg. Discantus 1998.

The Historian-Filmmaker's Dilemma: Historical Documentaries in Sweden in the Era of Häger and Villius av David Ludvigsson. Acta Universitatis Upsaliensis, Studia Historica Uppsaliensia, nr 210. Uppsala 1993.

Korkade vita män av Michael Moore. Den TV- och bioaktuelle Moore häcklar överheten. Boken kan ses som alternativ samhällskunskap, politisk satir, och en granskning av den amerikanska demokratin – med humor och ironi som främsta vapen. Ordfront 2003, www.ordfront.se.

Leni Riefenstahl – filmskapare i Tredje Rikets tjänst av Jurgen Trimborn. Fascinerande läsning om kvinnan bakom "Viljans triumf". Historiska Media 2005, www.historiskamedia.se.

Liten handbok för filmhungeriga av Peter Snickars. Lättfattlig, överskådlig handbok för dig som aldrig gjort film förr. För att slippa göra misstagen själv! Utgiven av Film i Västernorrland, www.filmivasternorrland.com.

Ljudbild eller synvilla? av Klas Dykhoff. En bok om film ljud och ljuddesign, som ger en introduktion till ljudproblematiken i film. Från gymnasiet och uppåt. Liber 2002, www.liber.se.

Mango av Malin Fahlborg, lärare i svenska och bild. En praktisk och inspirerande bok för alla som vill arbeta med film för årskurserna 6–9. Innehåller en kortfattad filmhistorik, en grundkurs i filmspråket, analysmodeller med mera. Gleerups 2004, www.gleerups.se/laromedelsstod.

Manus och dramaturgi för film av Thomas Granath. Ingår i Libers bokserie Medieteket, som är avsedd för i första hand gymnasiernas medieprogram, men som passar alla som vill få grundläggande förståelse för hur en berättelse formas. Liber 2006, www.liber.se.

Med filmen som utgångspunkt för lärande och socialt förändringsarbete av Fredrik Lindstrand. Boken vänder sig till de som är intresserade av ungdomars kreativa arbete, estetiska läroprocesser, film- och mediepedagogik, socialsemiotik och pedagogik. En avhandling inom Forskarskolan Estetiska Läroprocesser. HLS förlag.

Medieboken. En serie läromedel för gymnasieskolans medieprogram eller andra medieutbildningar. Består bland annat av:

- **Manus & dramaturgi för film** av Thomas Granath. Vägledning, förslag och uppmuntran till ett kreativ och lustfyllt filmförfattande. Liber 2006.
- **Medieguider** av Lars och Åke Pettersson. Generell kunskap om medieteknik för pedagoger på alla nivåer. Liber 1997.
- **Massmedier** av Lars och Åke Pettersson. Bred baskunskap om massmedier och dess historik för pedagoger på alla nivåer. Liber 1994.
- **Rörliga bilder** av Claes Jenninger. Grunderna i film- och videoarbete. Liber 1998.
- **Bild och retorik i media** av Anders Carlsson och Thomas Koppfeldt. Liber 2001.

Medieboken – rörliga bilder av Claes Jenninger. Lärobok för elever på gymnasienivå som behandlar såväl filmhistoria som upphovsrättslagar. Täcker det mesta som handlar om rörlig bild under mer än 100 år. Liber 2005, www.liber.se. Ny utgåva av den titel som nämns under *Medieboken*.

Medieresor. Om medier för pedagoger av Kristin Olsson och Cecilia Boreson. Boken handlar om hur man kan använda medier i skolan, och ger en presentation av hela det mediepedagogiska fältet. Utgiven i samarbete med Myndigheten för skolutveckling och SFI. UR 2004.

► **Medier och politik - om arbetarrörelsens mediestrategier**

I SLBAs serie "Mediehistoriskt arkiv" har det kommit ut en ny bok: *Medier & politik. Om arbetarrörelsens mediestrategier under 1900-talet*. I den frågar sig historiker, filmvetare och mediehistoriker vad det är som händer med arbetarrörelsen och deras förhållande till audiovisuella

medier under förra seklet. Bokens inledningskapitel finns att ladda ned från SLBAs hemsida, där boken också kan beställas.

Montage. Om film. Tre svenska filmkritiker beskriver i essäform var sin regissör och berättar vad filmen som konstart betytt under det gångna seklet – generellt och för dem själva. Bonnier essä 2002.

Movere. Att sätta kunskap i rörelse. En analys av ett ämnesintegrerat arbete i bild och samhällskunskap av Lisa Öhman-Gullberg (avhandling för Malmö högskola). Hur använder elever visuella kommunikationsformer i skolan? Kan elevernas filmproduktioner relateras till skolans kunskapsmål? Frågor om kommunikation, lärande, makt och genus. Malmö högskola, www.mah.se. Läs mer på www.didaktikdesign.nu.

Northern Lights vol. 4. European Film and Media Culture av Lennard Højbjerg och Henrik Søndergaard (red). Författarna har granskat europeisk film- och mediakultur ur ett både historiskt och samtida perspektiv, och analyserat förhållandet mellan europeisk och amerikansk mediakultur. Musuem Tusculanums Forlag/Köpenhamns universitet, www.mtp.dk.

När det gamla möter det nya av Stig Roland Rask, lärare som arbetar med IT och lärande vid KK-stiftelsen. Författaren beskriver vad som händer när ny teknik kommer in i skolan och vilka frågeställningar och utmaningar det skapar. Ekelunds förlag, www.ekelunds.se.

Om Tårtan och andra verk av Håkan Alexandersson och Carl Johan De Geer av Cristel Nyqvist.

Ordbok för filmare av Roland Sterner. För proffs inom film, tv och video. FilmhusFörlaget 1999.

Ormen kom till Bullerbyn – bilden av barnet i svensk barnfilm av Malena Janson, Stockholms universitet. En avhandling om skillnader och likheter i barnfilmen genom åren, som undersöker vad filmerna säger om barn och vilka idéer som kan utläsas.

Pennvässaren av Veronica Grönte. En handledning i dramaturgi för lärare och pedagoger. Dramaturgin som verktyg för bra berättelser. Passar bra i alla verksamheter för barn och ungdomar. Boken, kopieringsunderlaget och en bildkortssats finns på Argument Förlags hemsida, www.argument.se/pennvassaren

Politikens medialisering – om arbetarrörelsens mediehistoria av Mats Jönsson och Pelle Snickars. Statens Ljud- och Bildarkiv 2006, www.ljudochbildarkivet.se.

Pyttesmå ändringar – radikala scenbyten. Lärarutbildning och partnerskolor i dialog om arbete med film och medier i skolan. Malmö Högskola och Svenska Filminstitutet 2002 (Rapporter om utbildning 2002:1). Beställ på www.mah.se.

Remediation. Understanding New Media av Jay David Bolter and Richard Grusin. Boken är vägen till förståelse av de nya medierna. Datorspel, digitalt foto och digital konst, film, virtual reality, TV och internet – alla dessa nya medier bygger på, förnyar och konkurrerar med de gamla medierna. Boken handlar om beroendeförhållandet och samverkan mellan det nya och det gamla. På engelska. Massachusetts Institute of Technology, 2000, tredje upplagan. Kan beställas via bokhandlare på nätet, till exempel www.adlibris.se.

Roligt, helt enkelt – om att göra animerad film i särskolan. Under våren 2005 arbetade fem särskolor i Karlstad och Grums med animation i ett projekt arrangerat av Film i Värmland på uppdrag av Kulturdepartementet. I boken berättas om hur projektet organiserades och om reaktionerna från elever, lärare och personal. Kan beställas kostnadsfritt på www.filmivarmland.se.

Rödluvan i filmens tidsålder – sagospår och filmversioner 1901–2001 av Monica Dofs Sundin, Högskolan i Gävle. Doktorsavhandling om hur filmskapare genom historien använt sig av den klassiska berättelsen om Rödluvan.

Sex, såpor och svenska krusbär. Televisionen i konkurs av Leif Furhammar. Boken tar fram huvuddragen i de enskilda kanalernas programhistoria, lyfter fram några dominerande programtypers

utveckling och analyserar mer övergripande rörelser i tv-utbudet samt förändringar över genregränser och kanalprofiler. Ekerlids Förlag 2006, www.ekerlids.se.

Självbilder: filmer från Västmanland av Mats Jönsson och Cecilia Mörner. En överblick av den växande internationella forskningen kring dokumentärfilm, och om det nära samarbete mellan forskningen och arkiven detta innebär. Svenska Filminstitutet 2006.

Skenet som bedrog: Mai Zetterling och det svenska sextioalet av Mariah Larsson. Avhandling om både skådespelerskan Zetterling och filmklimatet i Sverige på 60-talet. Lunds universitet.

► **Skräckskön.** En doktorsavhandling av Jonas Danielsson på Institutionen för kultur och medier vid Umeå universitet visar att de som tittar på skräckfilm tycker att filmerna ger en ärligare bild av verkligheten än andra filmgenrer. www.medieradet.se/templates/Page_1248.aspx

Skärpa på e-bion – en tvärvetenskaplig studie av Digitala Hus av Karin M. Ekström och Magnus Mörck (red). Centrum för konsumtionsvetenskap 2004, www.cfk.gu.se.

Solskenslandet. Svensk film på 2000-talet av Erik Hedling och Ann-Kristin Wallengren (red). Boken ger en fördjupning och en bred kunskapsövergripande bakgrund och historik om svensk filmproduktion ur en rad aspekter. Atlantis 2006, www.atlantisbok.se.

► **Spela dator** – Guide för dig med datorspelande barn. Lotta Nylander. Här får du veta vad spelen går ut på, vilka mekanismer får barnen att spela så mycket, om tjejer och spelande samt en del om spelberoende och forskning kring det. Bokförlaget DN. Kan beställas via nätet på t ex www.barnensbokklubb.se

► **Super bitches and action babes: The female hero in popular cinema, 1970-2006.** I en ny filmvetenskaplig bok har författarinnan Rikke Schubart tittat på kvinnliga hjältar i modern populärfilm. Hon slår fast att kvinnorna inte längre lever på undantag, de är också tuffa actionshjältar. "För att vara en akademisk publikation är den förvånansvärt lättläst" (Zoom). McFarland & Company.

Svensk Filmografi 1990–1999. Ingående fakta om de 288 svenska långfilmer som producerades under decenniet. Svenska Filminstitutet 2000.

Svenska biografier av Kjell Furberg. I detta pionjärverk presenterar Furberg i bild och text 122 biografier i Sverige. På ett engagerat och personligt sätt skildras en framträdande del av det gångna seklets svenska kulturhistoria. Prisma 2000.

► **Sökare i cyberspace.** Mia Lövhelm, religionssociolog vid Uppsala universitet, har i sin forskning fokuserat på relationen mellan religion, medier och populärkultur, framförallt hur religion presenteras och diskuteras på internet. Med exempel och berättelser beskriver och diskuterar författaren unga människors sökande efter religion, mening och identitet. www.cordia.se

Teckna film av Esbjörn Jorsäter och Giuseppe Cristiano. Den fjärde boken i en serie handböcker om konsten att teckna. Författarna utgår från en berättelse, i detta fall Rödluvan i en kul version, och lär steg för steg ut hur man gör en tecknad film. Boken innehåller massor med enkla och praktiska tips och man får också instruktioner i olika animationstekniker. 9 till 12 år. Bonnier Carlsen 2004, www.bonniercarlsen.se.

TV-reklamen – vår tids myter av Margareta Rönnberg. En omfattande bok med utgångspunkt i svensk och utländsk forskning kring reklam, barn och medier. Filmförlaget 2003.

Tyskland talar – Hitlers svenska radiostation av Niclas Sennerteg, journalist och historiker. Under andra världskriget var nazistisk propaganda vanlig i Sverige. Hur påverkade det människors uppfattning om kriget? En intressant och noggrant dokumenterad bok som kartlägger den tyska radiosändaren Köningsbergs verksamhet. Historiska media, www.historiskamedia.se.

Ungdomar och genusnormer på skolans arena av Eva Lundgren och Renita Sörensdotter, doktorander i socialantropologi. Författarna presenterar sin forskning vars huvudtema är ungdomars förhållningssätt till sexualitet, kön och kropp. Kan beställas från Dalarnas forskningsråd, www.dfr.se.

Uppdrag skola! av Fredrik Jeppesen. Boken tar upp skolans dagsaktuella utmaningar genom att titta närmare på saker som förändringsarbete, ledarskap, elevsyn och läroplaner. Rektorsakademiens första bok. Se www.rektorsakademien.se.

Vad har mitt liv med Lilja att göra? av Ola Florin, Daniel Lundquist, Eva Stenstam och Klas Viklund (red). Boken innehåller ett urval texter som ger en fördjupning i de teman som filmen "Lilja 4-ever" berör. Svenska Filminstitutet 2004. Läs mer på www.sfi.se/lilja.

Våra drömmars stad av Mikaela Kindblom. En bok om bilden av Stockholm på film, utgiven i samband med Stockholms filmfestival 2006 i syftet att väcka minnen från filmens värld och för att inspirera till att producera film med förankring i Stockholm, eftersom filmen är en viktig del av forrådet av synen på huvudstaden. Med boken följer en dvd med klipp ur många stockholmsfilmer. Stockholmia förlag 2006, www.stockholmia.stockholm.se.

Värdegrunden Rapport 2. Värdegrunden i "poesi" och "vardag" av Bo Andersson, Göteborgs universitet. Innehåller ett stort och intressant kapitel, "... och teaterns, filmens och TV:s bidrag". Se www.ufl.gu.se.

Young People, Soap Operas och Reality TV av Cecilia von Feilitzen (red). Författaren tar ett internationellt grepp om såpoperan och dess unga publik. Nordicom 2004, www.nordicom.gu.se.

Young People, Sex and the Media. The Facts of life av David Buckingham och Sara Bragg, som resonerar kring uppfattningen att barn idag växer upp till vuxna alldeles för tidigt. Palgrave Macmillan 2004, www.palgrave.com.

Temapaket / tematips

Animation

Analyzing Storyboards av Giuseppe Cristiano. En informativ skrift för pedagoger och elever på grundskolans högre stadier och på gymnasiet. Här presenteras idéer för att utveckla arbetet med serier och animation till en mer avancerad nivå. Serieskolan, Stockholm 1998.

Animagi. En tidskrift som utges av Konstfack och som kommer ut fyra gånger om året. Innehåller artiklar som rör animation på alla upptänkliga sätt, och vänder sig främst till personer som själva sysslar med animation.

Animera mera – att berätta med ord, bilder, rörelser och ljud av Erling Ericsson. En praktisk handledning om hur kan man jobba med animerad film i skolan. UR 2002, www.ur.se.

Barn gör film. UR:s webbprojekt om animation. Se www.ur.se/barngorfilm.

CreaToon (www.creatoon.com). Låt dina elever uttrycka sina tankar och känslor i en animation! Under Tips & Tricks finns bra handledningar, och under Samples finns exempel på allt roligt man kan göra med programmet.

De visuella tonsättarna – Animationens mästare i urval av Ajan presenterar internationella och svenska legender inom den animerade filmen. Ajan (pseudonim för Midhat Ajanovic) är en lustfylld vägvisare in i animationens värld. Optimal Press 2005, www.optimalpress.com.

Mer tecknat...? Animerade TV-program – marknad, utbud, barn, föräldrar (Medierådets skrift nr 31) av Cecilia von Feilitzen. Vad tittar barnen på? En granskning av animerade tv-produktioner som visas på de större tv-kanalerna i Sverige. Kan beställas eller laddas ned gratis på www.medieradet.se (under rubriken Publikationer/Beställ, avdelningen Rapporter).

Roligt, helt enkelt – om att göra animerad film i särskolan. Under våren 2005 arbetade fem särskolor i Karlstad och Grums med animation i ett projekt arrangerat av Film i Värmland på uppdrag av Kulturdepartementet. I boken berättas om hur projektet organiserades och om reaktionerna från elever, lärare och personal. Kan beställas kostnadsfritt på www.filmivarmland.se.

Teckna film av Esbjörn Jorsäter och Giuseppe Cristiano. En teckningshandbok där man steg för steg lär sig att göra egen tecknad film. För barn 9–12 år. Bonnier Carlsén 2005, www.bonniercarlsen.se.

Vi gör tecknad film av Daffy T. Sörensen. Grunder och inspiration för elever från mellanåldern och uppåt. Natur och Kultur 1992.

Datorspel

► **Darfur is Dying** – ett enkelt, webbaserat gratis spel om livet som invånare i det krigshärjade Darfurområdet. Spelet är gjort av studenter i samarbete med flera organisationer och MTV. Länkar till aktuell information kring Darfur finns. På engelska. www.darfurisdying.com

Datorspel och skadlighet av Simon Egenfeldt-Nielsen och Jonas Heide Smith. Rapport som framtagits av det danska Medierådet för barn och unga och som sammanställer internationell forskning på området. Kan beställas eller laddas ned kostnadsfritt på www.medieradet.se (under rubriken Publikationer/Beställ, avdelningen Rapporter).

► **Datorspelandets dynamik – lekar och roller i en digital kultur.** En antologi av Jonas Linderöth, Studentlitteratur 2007. Författaren har samlat ett tiotal forskningsartiklar om datorspel. Det handlar om spel och lärande, spel och berättande och spel som forskningsfält.

Fair Play Skolpaket. Den ideella organisationen Fair Play arbetar för att främja "rent spel" i TV- och datorspelsvärlden. Detta skolpaket består av intervjufilmen *Fair Play?* (14 min), där svenska ungdomar talar om olika aspekter på TV- och datorspel, samt en tillhörande lärarhandledning. Dessutom kan man beställa dokumentärfilmen *Dödligt spel* (44 min) av Johan Åsard, en omdiskuterad film om kopplingen mellan våldsamma spel och aggressiva handlingar. Paketet beställs och laddas ned på www.fair-play.se.

Monsternmassakern. Datorspelens lockande värld (Medierådets skrift nr 22) av Jan Christofferson. En grundläggande genomgång av spel som innehåller mycket våldsskildringar. Kan beställas eller laddas ned kostnadsfritt på www.medieradet.se (under rubriken Publikationer/Beställ, avdelningen Rapporter).

New Game – om unga och datorspel. En skrift från Ungdomsstyrelsen som innehåller en översikt av datorspelens historia och hur olika spelgenrer och datorspel förhåller sig till andra kulturuttryck som film, TV och böcker. Det finns också en översikt av forskning inom området. Laddas ned kostnadsfritt eller beställs för 129 kr på www.ungdomsstyrelsen.se.

Riksförbundet Goodgame (www.goodgame.se) är en ideell konsumentorganisation för spelare i alla åldrar som tillsammans vill påverka spelbranschen. Man ägnar sig åt aktiviteter som "testning av spel, erfarenhetsutbyte, opinionsbildning och spelande i alla dess former".

Spel, lek och lär är en ny kategori i Myndigheten för skolutvecklings "Länkskafferiet" (länkskafferiet.skolutveckling.se). Här finns länkar till massor av lärorika internetspel för elever.

► **Spela dator** – Guide för dig med datorspelande barn. Lotta Nylander. Här får du veta vad spelen går ut på, vilka mekanismer får barnen att spela så mycket, om tjejer och spelande samt en del om spelberoende och forskning kring det. Bokförlaget DN. Kan beställas via nätet på t ex www.barnensbokklubb.se

Demokrati/jämställdhet

100% Svenne av Mari Bergquist och Hanna Sohlberg. Ett projekt med utgångspunkt i kortfilmer där ungdomar funderar kring sin egen identitet. Det handlar om möten och vänskap, om kulturkrockar och anpassning. Materialet är lämpligt att använda på högstadiet, och även på mellanstadiet, samt vid undervisning i svenska som andra språk. Består av en dvd-film (17 min) samt ett lärarhäfte. Folkuniversitetets förlag, www.folkuniversitetetsforlag.se.

Att göra som man brukar – om beslutsprocesser i filmbranschen av Eva Mark, fil.dr i teoretisk filosofi vid Göteborgs universitet. En skrift från svenska WIFT (Women in Film and Television). Beställs på www.wift.se.

Compass. Europarådets utbildningsmaterial som riktar sig till ungdomsledare, eycb.coe.int/compass.

Demokrati, jämställdhet och inflytande. Myndigheten för skolutvecklings mötesplats på nätet som innehåller samtal, föreläsningar och aktiva övningar. Rubriken hittas i vänsterspalten på www.skolutveckling.se.

Fängslad! (nobelpriskampen.se) är namnet på två interaktiva kunskapsspel där elever lär sig om hur de mänskliga rättigheterna fungerar i fångläger. Spelen vänder sig till elever i skolår 8, 9 och första året på gymnasiet, och är delvis baserade på Alexander Solsjenitsyns bok "En dag i Ivan Denisovitjs liv".

Initiativ (www.initiativ.org) är ett webbaserat, kostnadsfritt läromedel för gymnasiet med pedagogiska övningar om värderingar, demokrati, projektarbete, företagsbyggande och internationella frågor. Det är öppet för alla och utvecklas kontinuerligt.

Rådgivarna – en interaktiv film som EU-debatt. I ett antal interaktiva menyer får deltagarna göra olika val beroende på vilka råd man väljer att ge. Filmen vill skapa debatt och diskussion kring ett antal aktuella EU-frågor. Materialet innehåller även en lärarhandledning samt tips och förslag på vidarestudier med filmen som utgångspunkt. Webb sidan www.eu-debatt.nu uppdateras inte längre och plockas ned den 31 mars 2007.

Ungt val (www.ungtval.se) är en webbplats som skapats av Aftonbladet och LunarStorm i syfte att öka ungdomars engagemang för politiken. Sajten innehåller artiklar, diskussionsforum, lärarmaterial samt länkar till politiska organisationer och myndigheter.

Filmkunskap

Filmantologin del 1. Filmstudieboken. Svenska klassiker. Bok samt VHS-kassetten med utdrag ur 30 svenska klassiker. Svenska Filminstitutet. För information kontakta Andreas Hoffsten, andreas.hoffsten@sfi.se.

Filmantologin del 2. Internationella klassiker. Bok samt två VHS-kassetter med filmutdrag. Beställs från Svenska Filminstitutet. För information kontakta Andreas Hoffsten, andreas.hoffsten@sfi.se.

Filmkunskap av Åsa Lundqvist. Läromedel för gymnasiet i ämnet filmkunskap, Rörlig bild, Svenska A, B och C. Bör kompletteras med filmtittande, fungerar bra som en vägvisare. Liber 2005, www.liber.se.

Ljudbild eller synvilla? av Klas Dykhoff. En introduktion till ljudproblematiken i film, och en lärobok för studier i film, ljud eller media. Från gymnasiet och uppåt. Liber 2002, www.liber.se.

Möt en filmare. FilmCentrum presenterar ett urval aktuella dokumentärfilmer där filmarna eller de personer filmen handlar om är med vid visningstillfället och föreläser. Kontakta Lena Wallfelt på telefon 545 275 07.

Några råd till dig som skriver långfilmsmanus av Mats Bjurholm. En liten skrift som handlar om långfilmmanuskrivande. Tio intervjuer med kändisar i filmbranschen. Film i Väst 2005, info@filmivast.se.

Om musik och ljud i film. "You ain't heard nuthin' yet". Bok samt två VHS-kassetter. Beställs från Svenska Filminstitutet. För information kontakta Andreas Hoffsten, andreas.hoffsten@sfi.se.

Radiofilmskolan. 60 program i skrift och tal av och med Johan Holmberg. Om genrer, regissörer, reklamfilm med mera. Finns på www.filmpedagogik.nu. Nu även utgiven som bok av Natur & Kultur, se **Filmskolan** under Litteratur.

Funktionshinder och hälsa

Foten på hjärtat. Dokumentärfilm (24 min) om bemötandefrågor och funktionshindrades förutsättningar i samhället. Vänder sin till årskurs 8–9 och gymnasiet. Producerad av Myndigheten för skolutveckling, Specialpedagogiska Institutet och Rockparty i Hultsfred. Info, trailers, produktblad och studiehandledning finns på www.kunskapsmedia.se.

Strutsens vingar – en ungdomsantologi. SISUS och Myndigheten för skolutveckling har sammanställt detta inspirationsmaterial, som innehåller en folder, en studiehandledning samt länk-, litteratur- och filmtips. Cd-rom ingår. Se www.sisus.se.

Ylva och draken. Lärarhandledning kring en film och en interaktiv teaterföreläsning med Tage Granit. Filmen *Ylva och draken* handlar om anorexi. Producerad av FilmCentrum och Tage Granit med stöd från Socialstyrelsen och SFI. www.filmcentrum.se.

Genusfrågor/jämställdhet

Att arbeta med genusfrågor utifrån en filmupplevelse. En lista från Filminstitutet som innehåller tips på ett 30-tal filmer som kan knytas till frågor om kön och identitet, makt, sexualitet och frigörelse. Kan laddas ned som pdf-fil (9 sidor) på www.sfi.se/skolbio (under rubriken Beställ/ladda ner material). Sammanställd av Daniel Lundquist.

Att arbeta med jämställdhet utifrån en filmupplevelse. Ett paket som består av en filmhandledning till *Hip hip hora*, ett bildspel med filmklipp samt en liten instruktionsfilm. Finns på www.skolutveckling.se/jamstallldhet, där man även hittar tips på andra aktiviteter.

Att våga hoppa jämfota – en rapport från ett jämställdhetspedagogiskt projekt, 2004. Beställs via mail@GRutbildning.to eller order@jamombud.se.

Film som stödmaterial i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling. Fyra filmer från Myndigheten för skolutveckling som ger allmänna råd angående kränkande behandling, och som berättar om hur skolor och förskolor kan arbeta med stödmaterialen "Olikas lika värde". www.skolutveckling.se.

Flickor, pojkar och pedagoger av Kajsa Wahlström (bok), UR 2003.

Först såg vi en film... Material utgivet av Svenska Filminstitutet och Myndigheten för skolutveckling. Består av en bok och en dvd som bygger på erfarenheter från skolor och kommuner som arbetar med jämställdhet och medier utifrån bland annat filmerna *Hip hip hora*, *Bara Bea*, *Fjorton suger*, *Sandor slash Ida* och *Tur & retur*. För årskurs 6–9. Pris 185 kr. Beställs på skolbio@sfi.se.

Genusmaskineriet av Karin Kjellberg. Om tänkandet kring kön, med tips till praktiska övningar. Ingår i UR:s genusprojekt tillsammans med en tv-serie i sex delar, *Genusmaskineriet* (120 min). UR 2004, www.ur.se/genus.

Genusmaskineriet - om tänkandet kring kön. En bok av Karin Kjellberg, UR 2004.

Hela livet – 50 år med sex- och samlevnadsundervisning. En jubileumsskrift utgiven med anledning av att denna undervisning fyllde femtio år 2005. Det är en antologi där olika skribenter ger sina perspektiv på dåtidens och dagens undervisning i ämnet. www.skolutveckling.se/publikationer.

JämOs handbok mot könsmobbing i skolan, 2000. Laddas ner på www.jamombud.se.

Jämställdhet. Kön – makt – media – reklam. Dvd med sammanställning av material från Konsumentverket, JämO, Socialdepartementet, Myndigheten för skolutveckling, SFI och UR. www.skolutveckling.se.

NORMal, eller? Ett projekt som vill "öka killars medvetenhet om det normsystem som omger föreställningar kring homofobi, kön och makt". Erbjuder även utbildningar för att arbeta med temat kön, makt och genus i pojkgrupper. www.sensus.se/normal.

Någonstans går gränsen. En lärarhandledning om kön, sexualitet och normer i unga människors liv av Gunilla Edemo & Joakim Rindå. RFSL Stockholm, www.nagonstansgargransen.com.

Pittbullpojarna. En film av Lennart Svensson och Ann Zacharias. All information och filmens egen hemsida hittar du på hemsidan för Män för jämställdhet (www.mfj.se), ett manliga nätverk som verkar för ett jämställt samhälle, för mänskliga förväntningar på pojkar och män, och mot mäns våld och övergrepp.

Sexuella trakasserier i ungdomsmiljöer. Film (20 min) och handledning från 2000. Kan visas i elevgrupper från och med högstadiet, på ungdomsgårdar och liknande. Ett diskussionsunderlag om könsmobbing och sexuella trakasserier i skolan samt inom idrotten och annan fritidsverksamhet som riktar sig till ungdomarna själva. Beställs via fritzes.order@liber.se.

Tyst i klassen? En del i ett utbildningsverktyg som vill medverka till en skola där alla respekteras oavsett sexuell läggning. Boken fokuserar på pedagogrollen. Innehåller material kring värdegrunder och sexuell läggning, heteronormativitet, förskolan och metodinspiration. www.skolutveckling.se/publikationer.

Ungdomar och genusnormer på skolans arena av doktoranderna i socialantropologi Eva Lundgren och Renita Sörensdotter, som presenterar sin forskning vars huvudtema är ungdomars förhållningssätt till sexualitet, kön och kropp. Beställs från Dalarnas forskningsråd, www.dfr.se.

Vad finns under ytan? Dvd som kompletterar böckerna *Tyst i klassen?* och *Liv i lärarrummet*, och som fokuserar på ämnesområdet sexuell läggning utifrån skolans pedagogiska uppdrag. Innehåller filmscener, lagtexter, ordlista och en instruktion till en storyline om ämnesområdet. www.skolutveckling.se/publikationer.

Var fick du luft ifrån? – om härskartekniker i ungdomars vardag. VHS-film (28 min) som beställs via order.fritzes@nj.se. Utbildning i samband med filmen erbjuds av Karin Kjellberg, info@astriddialogen.com, och Katarina Olsson, katarina.olsson@scenkraft.nu.

Våga bryta mönstret – uppsatser kring ett jämställdhetsprojekt av Eva Gannerud (red), Göteborgs universitet, institutionen för pedagogik och didaktik. IPD-rapport nr 2003:09 (2004). Beställs direkt från universitetet. En filmad projektdokumentation (20 min) kan beställas via mail@GRutbildning.to.

Andra lämpliga länkar:

www.jamstalldhet.nu

www.skolutveckling.se (rubriken Demokrati, jämställdhet & inflytande)

www.sfi.se/hiphiphora

www.flicka.gov.se eller www.flicka.org

www.alltarmojligt.se

www.elektra.nu

www.jamrum.nu

www.foff.se

www.jamstalldforskola.se

www.rfsu.se/skolsajt

Historia

Arbetarrörelsen och bildmedierna av Mats Jönsson (red), filmvetare från Lunds universitet. I boken diskuteras hur arbetarrörelsen såg på den svenska mediemoderniteten och hur man aktivt förhöll sig till den. Redan i mitten av 30-talet började man producera arbetarfilm för att skapa en motoffentlighet till Hollywoodfilmen. Historiska media, www.historiskamedia.se.

Stockholmskällan. En plats på nätet för alla som söker kunskap om Stockholms historia, anpassad för högstadiet och gymnasiet. Det finns lärarhandledningar och exempel på hur det historiska materialet kan användas i undervisningen. www.stockholmskallan.se.

Tyskland talar – Hitlers svenska radiostation av Niclas Sennerteg, journalist och historiker. Under andra världskriget var nazistisk propaganda vanlig i Sverige. Hur påverkade det människors uppfattning om kriget? En intressant och noggrant dokumenterad bok som kartlägger den tyska radiosändaren Königsbergs verksamhet. Historiska media, www.historiskamedia.se.

Fler tips om historiematerial hittar du framför allt i kapitlet Litteratur.

Internet

Att förstå lärgemenskaper och mötesplatser på nätet av Ove Jobring och Urban Carlén. En läsvärd bok för förståelsen av nyttan av lärgemenskaperna på nätet. IT-universitetet i Göteborg, forskningsgruppen Online Learning Communities (OLC), www.learnloop.org/olc. Studentlitteratur 2005.

► **Barn om Internet, IT och mobiltelefoner.** BRIS studie om vad barn berättar. www.bris.se (se Om Bris-Material-Rapporter)

► **Bridging the Distance.** Elsa Dunkels avhandling visar att barn klarar sig bra på nätet. Bygger på intervjuer med 100 barn i åk 6. Bilden som kommer fram skiljer sig en hel del från mediernas som rapporterar med negativa förtecken. www.kulturer.net

► **Checklista för möteplatser på nätet.** Vilka webbplatser är lämpliga för barn? Medierådet har sammanställt några punkter som är bra att utgå ifrån vid bedömningen. www.medieradet.se/templates/Page_____1284.aspx

Det unga internet är namnet på en EU-finansierad kampanj som syftar till att göra barn och unga medvetna om hur de kan uppföra sig säkert på nätet. Medierådet och Myndigheten för skolutveckling har i samband med kampanjen tagit fram en verktygslåda för säkrare internetanvändning, med ett rikt innehåll. Här finns fakta och diskussionsunderlag för dig som vill arbeta med internet, etik och källkritik från förskolan till gymnasiet. Här finns även lärarhandledningar, praktiska övningar, lathundar samt underlag för föräldramöten. Verktygslådan används vid seminarier i projektet, men materialet går även att beställa eller ladda ned från www.medieradet.se/detungainternet eller www.skolutveckling.se/skolnet/kolla/saker_unga.html. Ansvarig för projektet är Ann-Katrin Agebäck.

Elektronisk mobbning. En film (19 min) som lär oss att undvika och förebygga elektronisk mobbning som många utsätts för. Producerad av Färingsö Film och Kunskapsmedia AB. Info, trailers, produktblad och studiehandledning hittar du på www.kunskapsmedia.se.

Finns din bild på webben? Webbplats från Datainspektionen, där några ungdomar berättar om hur de råkat illa ut på nätet. Här finns också vanliga frågor och tips på hur man ska reagera när man blivit kränkt på nätet. www.datainspektionen.se/internet/index.shtml.

Internettips till unga. Lathund med internettips till barn och ungdomar som ännu inte kommit in i tonåren. Lathunden tar upp frågor om hur man bör bete sig på Internet och hur man kan surfa säkrare. www.mediaradet.se (under rubriken Tips & verktyg).

Koll på porr. Hur bekanta är pojkar och flickor med porr, och hur förhåller de sig till den? Statistik och fakta blandas med fördjupande och resonerande texter. Rapporten kan hämtas som pdf-fil på www.mediaradet.se.

Nosa på nätet. En lärarhandledning till boken *Superundersökarna*, som syftar till att lägga grunden för ett nyfiket och kritiskt förhållningssätt till internet. Ger förslag på samtal, lekar och aktiviteter, och även uppdrag som föräldrar och barn kan arbeta tillsammans med hemma. Användbar även för den som arbetar med förskolebarn eller elever i grundskolans tidiga år. www.skolutveckling.se/skolnet/nosa eller www.skolutveckling.se/publikationer.

Nätmobbing. Myndigheten för skolutvecklings "Kolla källan!" har öppnat en webbsida om nätmobbing. Här finns aktuella artiklar, stödmaterial, tips och råd samt länkar till organisationer som arbetar mot mobbning. www.skolutveckling.se/skolnet/kolla/natmobbing.html.

► **Nätmobbing – en länksamling med webbresurser kring ämnet.** Av Johan Kohlin, IT-pedagog i Jönköping. www.innovativtllarande.se/ikt/static/natmobbing.html

Spel, lek och lär är en ny kategori i Myndigheten för skolutvecklings "Länkskafferiet" (länkskafferiet.skolutveckling.se). Här finns länkar till massor av lärorika internetspel för elever.

► **Säker på nätet?** – en handbok för föräldrar och andra vuxna. Ewa Thorslund. Det handlar om att förstå Internets och den nya teknikens positiva möjligheter och samtidigt kunna skydda barn och ungdomar från onödiga risker. Bonnier Carlséns förlag i samarbete med Medierådet, Rikskriminalpolisen, BRIS och Friends. www.bonniercarlsen.se

Tio tips till föräldrar om Internet. En uppdaterad broschyr som ger konkreta tips till föräldrar som vill veta mer om hur de kan hantera sina barns internetvanor. www.mediaradet.se (under rubriken Tips & verktyg).

Konstpedagogik

Blå apelsin – FilmCentrums konstfilmkatalog. En katalog från FilmCentrum med 75 filmer om konstnärer och olika konstnärliga uttryck. Med institutionella rättigheter 400 kr per film vid köp av hela paketet. Enskilda filmer 500–550 kr. www.filmcentrum.se/konstfilmkatalogen.

Tusen och en värld. Ett konstpedagogiskt paket från UR för skolåren 0–6. Består av en lärarhandledning uppdelad i 15 avsnitt, där varje del behandlar 1–3 konstverk. Till varje avsnitt hör ett overheadblad där konstverket återges, samt ett tv-program på cirka 10 minuter. Paketet ger tips och idéer om hur man kan arbeta praktiskt med bilderna tillsammans med eleverna i form av grupparbeten, dramatiseringar och andra övningar. Beställs på fax 08-784 42 00 eller på kundtjanst@ur.se.

Krig

Den sista hunden i Rwanda är titeln på en novellfilm (30 min) om konflikten i Rwanda, och även namnet på ett dvd-material utgivet av Svenska Filminstitutet och UR för stöd för skolans arbete kring

folkmordet i Rwanda. Materialet består av novellfilmen, en intervju med regissören Jens Assur samt programmet Ramp om historia – Rwanda. Beställs via www.sfi.se/rwanda.

► **Darfur is Dying** – ett enkelt, webbaserat gratisspel om livet som invånare i det krigshärjade Darfurområdet. Spelet är gjort av studenter i samarbete med flera organisationer och MTV. Länkar till aktuell information kring Darfur finns. På engelska. www.darfurisdying.com

Levande historia

Bilden av Förintelsen. En handledning för att se, analysera och diskutera filmer om nazism och motståndskamp. Beställs via Filminstitutet, www.sfi.se.

Blågul nazism. En studiehandledning om nazism, rasism och högerextremism. Kan användas som den är eller tillsammans med en visning av dokumentärfilmen *Blågul Nazism 1–3* om svensk nazism före, under och efter andra världskriget. Forum för levande historia.

Fakta om Förintelsen. En dokumentärfilm (61 min) av Rex Bloomstein och Robert Wistrich. Filmen är uppdelad i tio avsnitt som är avsedda att ge en introduktion till studier kring Förintelsen. Filmen kan ses i sin helhet eller som avsnitt. Studiehäfte ingår. Beställs via Filminstitutet, Film & Publik, www.sfi.se.

Levande historia. Broschyr med ett urval av läromedel. Beställs hos Forum för levande historia.

Levande historia på film. Ett häfte med filmtips i ämnet (skolbio, 35 mm-filmer). Finns på Filminstitutet, www.sfi.se. Filmerna beställs hos respektive distributör.

Levande historia på video. En filmpaket med nio filmer samt ett häfte med handledningsmaterial för lärare. För årskurs 7–9 och gymnasiet. Paketet kan köpas för 750 kr, och separata filmer för 150 kr/styck. Läs mer på www.sfi.se/skolbio.

...om detta må ni berätta. En bok om Förintelsen 1933–1945. Beställs via Forum för levande historia eller laddas ned i pdf-format på www.levandehistoria.se.

Tipskatalog. Förslag på litteratur, filmer, organisationer och föreläsare med anknytning till Förintelsen och andra folkmord. För grundskolan och gymnasiet. Forum för levande historia, www.levandehistoria.se.

Mediekunskap

Allt är möjligt. En handbok i mediekritik utgiven av Media Watch, en organisation som granskar, informerar om och debatterar människoskildringar i massmedierna. På webbplatsen finns också länkar till andra organisationer och instanser som arbetar med ett mediekritiskt förhållningssätt. www.alltarmojligt.se.

Guide till att bli mediekritisk. Utgiven av projektet Flicka. www.flicka.gov/se (under Aktuella projekt).

Mediedjungel, Ramp om medier, Flimmar och brus. UR:s tre serier för barn, unga och vuxna. Reportage, mediepedagogik och mediekritik. Tips, sammanfattningar och fördjupningsmaterial finns på www.ur.se/mediekunskap.

nyhetsvanor.nu – nyhetsanvändning på internet 1998–2003. Doktorsavhandling av Annika Bergström (Göteborgs universitet), som analyserar svenskarnas användning av nätnyheter.

Public Access. Ett nyhetsbrev som utkommer 20 gånger om året och som innehåller nyheter om radio, tv, film, internet och andra medier, i form av korta och aktuella notiser. www.publicaccess.se.

Självbilder: filmer från Västmanland av Mats Jönsson och Cecilia Mörner. En överblick av den växande internationella forskningen kring dokumentärfilm, och om det nära samarbete mellan forskningen och arkiven detta innebär. Svenska Filminstitutet 2006.

► **Uppdrag: Media.** Tekniska museet i Stockholm har samlat ihop det bästa inom medieområdet. Museets Studio är unik i sitt slag och har det senaste i form av teknik och programvara. Uppdrag: Media heter skolprogrammet som erbjuds till högstadie- och gymnasieklaser. Ring bokningstelefon 08-450 57 00, tis-tors kl.12.30-15.00. Läs mer på tekniskamuseet.se/studion

Öppet arkiv – Sveriges Televisions arkiv på webben. Steg för steg kommer det att bli möjligt att gå in i SVT:s stora arkiv och återuppleva milstolpar i svensk tv-historia. I första omgången släpps stora nyhetssändningar som till exempel de om Norrmalmsdramat, Berlinmurens fall, Estonias undergång och mordet på Anna Lindh. De går inte att ladda ned, utan tittas på med Real Player eller Windows Media Player. www.svt.se.

Minoriteter

Sápmi Ealla – Film och musik från samernas land. En dvd-box med åtta filmer om samernas historia, kultur och identitet. För högstadiet/gymnasiet. FilmCentrum i samarbete med Jordbruksdepartementet, www.filmcentrum.se.

Musik

Freesound-skivan har ett 40-tal instrumentala låtar, fria att användas till vad man vill. www.reaktorsydost.se.

Hagström – Allt i musik av Ramon Reissmüller och Lottie Carnö. Uppmärksammat dokumentär om den världsberömda gitarrtillverkaren Hagström. Beställ via order@saljkonsult.nu.

Praktiskt mediepedagogiskt arbete

Att arbeta med filmupplevelser. En skrift där Eva Bergqvist berättar om sin kurs i filmanalys och klassrumsarbete utarbetad för lärare i grundskolan och gymnasieskolan. Publicerad med stöd från Svenska Filminstitutet. Beställ på www.sfi.se/skolbio eller kulteva@telia.com.

Bakom rubrikerna – Expressen och Dagens Nyheters mediacenter är öppet för skolor. Boka besök, gå på seminarier, träffa medieguider och beställ information. www.bakomrubrikerna.se.

Filma.nu. Ett filmpedagogiskt material på nätet som hjälper dig med allt du behöver veta när du ska filma. Framtaget av Filmpedagogik.nu och Ungdomsstyrelsen. www.filmpedagogik.nu.

Filmpraktikan av Agneta Larsson och Monica Sällström, två lärare som lyfter fram olika exempel på hur de integrerat arbete med rörlig bild i olika ämnen.Handledning och kopieringsunderlag. Betapedagog, Skällinge 1998.

Filmskolan av Johan Holmberg. Över 40 roliga filmlektioner på 2–6 sidor vardera som kan läsas helt fristående. Varje lektion spinner runt ett tema, till exempel westernfilmer eller Stanley Kubrick, och visar hur olika faktorer i samhället och tidsandan påverkar filmkonsten, Använd boken som inspiration och faktabas eller som grundbok för eleverna. Texten finns även i radioprogramform. Natur och Kultur, www.nok.se/laromedel.

Fyra manualer till de vanligaste och enklaste redigeringsprogrammen finns på www.filmpedagogik.nu:

- Dokumentärfilm av Camilla Söderberg vid FilmStockholm.
- Digitala historier av Julia Granath vid Film i Skåne.
- Kortfilm av Tobias Berger vid Film i Värmland.
- Moviemaker IMovie, "Manual för videoredigering" av Anna Sabelström.

► **Lär dig att berätta med rörliga bilder** – en pedagogisk grundkurs på dvd som behandlar filmens berättarteknik. Tänkt att användas i klassrum i undervisning i rörlig bild, innehåller en rad illustrativa exempel. Speltid ca 23 min. Pris 3000:- + moms. Läs mer på www.igelkottfilm.se/abmrb eller kontakta eric@igelkottfilm.se

MedieMix & Trix. Receptbok för klåfingriga. Tips och handledning till pedagoger samt inspiration för elever. Finns även som videoserie i 20 delar. UR 1993.

Poff! Lär dig teckna serier av Erling Jorsäter. Ett material som kan motivera och inspirera till att skapa tecknade serier. Lärarhandledning och elevhäfte. Finns även som fem videoprogram. UR 1997.

Reklam och konsumtion

Jag:konsument. Ett studiematerial som vänder sig till ungdomar i Stockholm. Vad innebär det att vara ung konsument idag? Bildrik skrift med tillhörande cd. Fyra huvudrubriker: Smart konsument, Reklam och jämställdhet, Rättvisa varor och Miljömedveten konsumtion. Innehåller även 20 digitala historier gjorda av gymnasieelever. Framtaget av Konsumentförvaltningen i Stockholm. www.jagkonsument.se.

Miljölabbet. En webbplats framtagen av Stockholms stads Renhållningsförvaltning och Miljöförvaltning. Elever lär sig olika miljöaspekter via simuleringar, spel, animeringar, film och berättelser, och gör en "miljömärkt reklamfilm". www.stockholm.se.

Reklamfilmens fantastiska värld II av Fredrik och Johan Holmberg. Materialet innehåller en grundkurs i filmanalys med exempel från reklam- och spelfilmer, samt 76 olika reklam-, informations- och propagandafilmer. I lärarhandledningen finns ytterligare fakta och fördjupning samt övningar och övningsexempel. Finns på video och dvd. Säljs av Konsumentverket, www.konsumentverket.se.

► **Resumes hemsida: www.resume.se**

Här finns det bästa och mest intressanta inom svensk och internationell reklam.

Religion

► **Sökare i cyberspace.** Mia Lövheim, religionssociolog vid Uppsala universitet, har i sin forskning fokuserat på relationen mellan religion, medier och populärkultur, framförallt hur religion presenteras och diskuteras på internet. Med exempel och berättelser beskriver och diskuterar författaren unga människors sökande efter religion, mening och identitet. www.cordia.se

Sexualitet / Homosexualitet

Det är självklart! Videofilm (37 min) med texthäfte och studiematerial. Producerad av Women's Educational Media och Svenska Filminstitutet. Beställs från Filminstitutet, Film & Publik: www.sfi.se.

En kunskapsinventering av forskning om homofobi och heteronormativitet av Ulrika Dahl. Rapport och gedigen bibliografi. Forum för levande historia och HomO 2005.

Liv i lärarrummet. Ny handbok om sexuell läggning och arbetsmiljön i skolan. Här får lärare och skolpersonal de verktyg som behövs för att kunna diskutera, ifrågasätta och förändra den heterosexuella normen. Unikt samarbete mellan tolv organisationer och myndigheter. www.skolutveckling.se.

► **Samtala om pornografi i skolan** - en handledning från RFSU. Vad tycker unga om pornografi? Vad tittar de på? www.rfsu.se

Sport

Sport ur ett mediepedagogiskt perspektiv av Mikael Kowalski, film- och mediepedagog på Folkets Bio i Göteborg. En handledning kring sportrapportering i media för mellanstadiet och uppåt. Olika aspekter berörs: teknologi, dramaturgi, musik, politik, pengar, könsroller. Finns på www.filmpedagogik.nu.

CD-rom / dvd / datorprogram och spel

CUT! En film blir till – du klipper den. Två cd-rom-skivor om hur man gör film, utmärkta för medieutbildningar och annan filmundervisning. Mycket bra betyg i pressen. QuickTime Pro krävs. Det finns också en videokassett med övningsuppgifter. Beställ från Svenska Filminstitutet, www.sfi.se.

► **Darfur is Dying** – ett enkelt, webbaserat gratis spel om livet som invånare i det krigshärjade Darfurområdet. Spelet är gjort av studenter i samarbete med flera organisationer och MTV. Länkar till aktuell information kring Darfur finns. På engelska. www.darfurisdying.com

Den sista hunden i Rwanda är titeln på en novellfilm (30 min) om konflikten i Rwanda, och även namnet på ett dvd-material utgivet av Svenska Filminstitutet och UR för stöd för skolans arbete kring folkmordet i Rwanda. Materialet består av novellfilmen, en intervju med regissören Jens Assur samt programmet Ramp om historia – Rwanda. Beställs via www.sfi.se/rwanda.

Den svenska långfilmen. En presentation av 2 500 svenska filmer producerade mellan 1897 och juni 1997. Högsta betyg av användare och recensenter. Många sökmöjligheter. Beställ från Svenska Filminstitutet, www.sfi.se.

Den svenska långfilmen 98. Presentation av de långfilmer som producerades 1998. Producerad av Filminstitutet. Beställ från Svenska Filminstitutet, www.sfi.se.

Heja Sverige. Interaktiva övningar, spel och filmer om Sverige och "det svenska", men också om mobbing, främlingsfientlighet och rasism. Ett samarbetsprojekt av Fem i tolv-rörelsen och Framehouse AB.

Jämställdhet. Kön-makt-media-reklam. Cd-rom med nytt material om jämställdhet hämtat från flera myndigheter och aktörer. Innehåller tips på litteratur, filmer och interaktiva applikationer som kan användas både i kompetensutveckling och i klassrummet. E-posta till mmb.info@skolutveckling.se.

LightStudio. Ett komplett utbildningsprogram för ljussättning. Enkelt och självinstruerande material (cd och arbetsbok). Bildportfölj för elevers eget bildskapande, studiomiljöer. Liber Ekonomi 2000.

► **Lär dig att berätta med rörliga bilder** – en pedagogisk grundkurs på dvd som behandlar filmens berättarteknik. Tänkt att användas i klassrum i undervisning i rörlig bild, innehåller en rad illustrativa exempel. Speltid ca 23 min. Pris 3000:- + moms. Läs mer på www.igelkottfilm.se/abmrb eller kontakta eric@igelkottfilm.se

Multimedia CD-rom innehåller ett urval ur Multimediabyråns webbplats. Där finns det mesta ur bland annat Idébankens sex temalådor, samt hela avdelningen Trekvarten med en mängd enkla handledningar i saker du kan göra i datorn. E-posta till mmb.info@skolutveckling.se.

Rådgivarna – en interaktiv film som EU-debatt. I ett antal interaktiva menyer får deltagarna göra olika val beroende på vilka råd man väljer att ge. Filmen vill skapa debatt och diskussion kring ett antal aktuella EU-frågor. Materialet innehåller även en lärarhandledning samt tips och förslag på vidarestudier med filmen som utgångspunkt. www.eu.debatt.se.

Rörliga bilders teknik. En rikt illustrerad och omfattande medieencyklopedi för alla som arbetar med eller är intresserade av rörliga bilder på film, video eller datormedia. Teknik ur alla aspekter inklusive en guidning genom teknikhistorien. Inga tekniska förkunskaper krävs. Beställ från Svenska Filminstitutet, www.sfi.se.

Tux paint (www.tuxpaint.org) är ett lättanvänt ritprogram för barn i åldern 3–12 år, med en mängd verktyg och "magiska" specialeffekter. Passar för de flesta plattformar.

Öppna arkiven – digitalisering av kulturarvet. En dvd-film (10 min) om hur Stockholms Stadsarkiv och Stockholms Stadsmuseum gör kulturhistoriskt material tillgängligt för medborgarna med stöd av Kompetensfonden. www.stockholm.se/kompetens.

Tidskrifter

Tidskrift.nu (www.tidskrift.nu) är en samlingsplats på nätet för Sveriges kulturtidskrifter.

Allt om film. Se också under **Stardust**. En tidskrift för cineaster. Artiklar, intervjuer och recensioner.

Bild i skolan. Konst/media/design. Lärarförbundets tidskrift för bildpedagogik. Utkommer fyra gånger om året. En prenumeration kostar 150 kr.

■ **Datorn i utbildningen. Nytt namn: DIU.** En datapedagogisk tidskrift för skolan som innehåller mycket aktuell mediainformation. Åtta nummer per år 350 kr (inklusive medlemskap i Föreningen Datorn i Utbildningen). Speciella skollicenser. På hemsidan www.diu.se hittar du handledningar, tips och idéer, kalendarium, studietips.

Film International. Sedan 2003 kommer Filmhäftet i två versioner – en svensk och en engelskspråkig. En kunskapskälla för gymnasieskolor, högskolor och universitet. Utkommer den 25:e varannan månad. Nättidningen www.filmint.nu uppdateras dock kontinuerligt.

Film & TV. Utges av FilmCentrum och Folkets Bio. Fyra nummer per år kostar 175 kr. Beställ via lana@filmcentrum.se eller ring Lena Wallfelt på 08-545 27 507.

Filmkrets. Tidskrift för och av amatörfilmare i Sverige, utges av Sveriges Film- och Videoförbund. Utkommer 2 gånger per år.

Filmrutan (www.filmrutan.se). Utges av Sveriges Förenade Filmstudios (SFF). Fyra nummer per år. Ny layout och ny ansvarig utgivare 2007. Historia, debatt, analys, nyheter, underhållning.

Filmkonst. Utges av Göteborg Film Festival. Sex nummer per år kostar 250 kr för privatpersoner, 350 kr för institutioner. Inkluderar även medlemskort till festivalen. www.filmfestival.org (rubriken Filmkonst).

Nordicom Information. Medie- och kommunikationsforskning i Norden, Göteborgs universitet. En prenumeration kostar 200 kr för fyra nummer per år.

Opsis Kalopsis. Kvartalstidning om barn- och ungdomskultur för vuxna. Om vad barn och unga läser, tittar och lyssnar på. Artiklar, recensioner, debatt. www.tidskrift.nu.

Stardust – Allt om Film. En svensk filmtidning startad 2004. Nyheter, artiklar, notiser, reportage, fakta. Ges ut av Fargo Förlag AB, ansvarig utgivare Sven-Erik Olsson. För artiklar svarar ett antal filmskribenter som till exempel Roland Berg, Martin Gelin, Rikard Gramfors, Stefan Malmqvist och Gunnar Rehlin. Utkommer med 11 nummer per år. www.stardustmagazine.se.

■ **Teknik & Människa** (TM) utges av Svenska Filminstitutet numera endast på webben. För alla som arbetar professionellt med rörliga bilder. Förutom det traditionella TM-innehåll - nyheter, debattforum, krönikor, frågor & svar, länkhjälp, en ny fräsch Filmarbetarkatalog, samt nyhetsbrev. www.sfi.se

ZOOM. Finns inte längre i pappersform, utan endast digitalt på Svenska Filminstitutets webbplats. **ZOOMligt & blandat** (www.sfi.se/zoomligt) är en ny sida där Zooms redaktion löpande publicerar små nyheter, reflektioner och kommentarer från skolbarns värld.

Rapporter, kataloger, broschyrer, skrifter m.m.

Allmänt

101 dokumentärer på DVD för barn och unga. En katalog med temaindelning och ämneskatalogisering. Samtliga filmer utgivna med både biblioteks- och institutionella rättigheter. För prisuppgifter se www.filmcentrum.se under rubriken Filmer eller ladda ner en titellista som pdf: www.filmcentrum.se/Nyheter/bilder/titelregister.pdf.

Agenda M. Diskussionsunderlag för mediepedagogiskt utvecklingsarbete. Sammanställt av Klas Viklund. Beställ utan kostnad från Svenska Filminstitutet www.sfi.se.

Aktionsgruppen för barnkultur kartlade barnkultur i Sverige. Rapporten presenterades i april 2006. Rapporten har lämnats in till regeringen.

Att göra som man brukar – om beslutsprocesser i filmbranschen av Eva Mark, fil.dr i teoretisk filosofi vid Göteborgs universitet. En skrift från svenska WIFT (Women in Film and Television). Beställs på www.wift.se.

Attraktiv Skola – uppföljning. En samlad bedömning av projektet Attraktiv Skola. Rapporten pekar på kommunernas eget ansvar, projektplaner, dokumentation och nätverk. www.skolutveckling.se/om_myndigheten/regeringsuppdrag.

Barn-media-kunskap av Ana Graviz & Jorge Pozo, som beskriver en metod som bygger på en helhetssyn utifrån se-analysera-ska själv för barn, pedagoger och föräldrar i samverkan. Tips på enkla och konkreta övningar. Finns även som instruktionsvideo. BMK AB 1991.

Barns smak – om barn och estetik. En skrift utgiven av Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet. Tankar kring barns val av bland annat teater, bilder, böcker och konst.

Bioboken. Fånga publiken. En inspirerande skrift för biografägare, folkrörelser, föreningar och eldsjälur. Beställs från Filminstitutet, annelie.juliusson@sfi.se.

Blå apelsin – FilmCentrums konstfilmkatalog. En katalog från FilmCentrum med 75 filmer om konstnärer och olika konstnärliga uttryck. Med institutionella rättigheter 400 kr per film vid köp av hela paketet. Enskilda filmer 500–550 kr. www.filmcentrum.se/konstfilmkatalogen.

De vuxnas verktyg av Kristina Hansson m.fl. Nulägesbeskrivning av media och IT i Piteå kommuns förskolor 2005.

Digitala läroverktyg. En skrift från KK-stiftelsen som tar upp frågor som datorspel, e-lärande, digital portfölj och lärgemenskaper och som innehåller en överblick av forskningen inom området. Målgruppen är främst lärare och andra inom skolans värld. www.kks.se.

E-learning Nordic 2006. En nordisk undersökning som kartlade hur elever, lärare och föräldrar i de nordiska länderna upplever att IT påverkat lärandet och skolarbetet. Undersökningen kom fram till att IT har en positiv effekt på skolans övergripande mål och på elevernas prestationer. Laddas ned på www.skolutveckling.se (under rubriken IT i skolan, avsnittet Undersökningar och rapporter).

Film – ett redskap i arbetet mot rasism. Handbok om film och samtal i klassrummet. Innehåller tips om filmer och teman samt metoder för hur lärare kan använda filmer och samtal i undervisningen. Utgiven av Antirasistiska Filmdagar i samarbete med FilmCentrum Syd. Pris 80 kr. Beställs på bestallning@filmcentrum.se. Se också www.arf.se.

Film i skolan av Lina Linde. Förslag till utvecklingsstrategier i Helsingborg. Skriften är ett resultat av en utvärdering av den mediepedagogiska verksamheten i Helsingborg med fokus på förslag till

utvecklingsåtgärder. Tänkvärd mediepedagogisk modell, tillämpbar för flera orter. Beställs via birgitta.killander@helsingborg.se.

Film i undervisningen – en studie av Stockholms läns AV-centralers verksamhet och visioner om framtiden av Cindy Carlsson. Film Stockholm 2005.

Filmarbetarkatalogen. Den kompletta förteckningen över branschens kompetens. Filmarbetare, företag, organisationer – över 1 800 adresser. Utgiven av Svenska Filminstitutet. Nu även på nätet! www.filmarbetarkatalogen.se.

Filmkataloger innehållande videofilmer som ska visas institutionellt kan beställas på SDF:s hemsida under respektive distributör: www.skolfilm.com.

Forskning om lärares arbete i klassrummet. Om elevers och lärares arbete i klassrummet vad gäller möjlighet till lärande och utveckling. www.skolutveckling.se (under Forskning).

Handlingsplan för mediepedagogik av Helen Persson (red). Ett led i Kristianstads kommuns arbete med humanism, etik och medier. Februari 2006.

Hur svårt kan det vara? Filmbranschen, jämställdheten och demokratin ställer ett antal frågor om jämställdheten i filmbranschen till regissörer, filmarbetare, filmkonsulenter och andra berörda. Boken är ett samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Filmkonst och är ett specialnummer av tidskriften Filmkonst som ges ut av Göteborg Film Festival. www.filmfestival.org eller filmkonst@filmfestival.org.

► **Internationell forskningsöversikt kring IT i skolan.** Utgiven av Myndigheten för skolutveckling. Innehåller en inventering av större studier och forskningsrapporter inom området IT i skolan som har undersökt sambandet mellan IT-relaterade satsningar i skolan och elevers nytta i form av resultat och utveckling. Finns som pdf-fil www.skolutveckling.se. Sök under nya publikationer.

IT i skolan. Attityder, tillgång och användning. En rapport från KK-stiftelsen. En bred majoritet av gymnasieeleverna och flertalet lärare upplever den pedagogiska nyttan med IT i skolarbetet som stor, men bara hälften av lärarna tycker att deras egna kunskaper räcker till. Rapporten innehåller ett urval figurer som visar resultatet av undersökningen. www.kks.se eller www.kollegiet.com (stiftelsens webbplats för skolfrågor).

Making Movies Matter. En brittisk rapport vars huvudtes är att kunskapen om och ett kritiskt förhållningssätt till den rörliga bilden, film och media är en nyckelkompetens och en naturlig del av läs- och skrivkunskaper under detta århundrade. Film Education Working Group har rådfrågat minst 40 000 olika institutioner och experter. Mycket intressant läsning! Kan laddas ner på www.bfi.org.uk/education/research/advocacy eller beställas från Plymbridge Distributors Ltd, Estover Road, Plymouth PL6 7PZ, e-post cservs@plymbridge.com.

Mediepedagogiska projektarbeten i förskolan 2005–2006 av Ulla-Karin Lundgren m.fl. När möjligheterna är i fokus. www.edu.pitea.se/cmit eller ulla-karin.lundgren@edu.pitea.se.

Medieväldets påverkan. En kortfattad forskningsöversikt av Cecilia von Feilitzen. Beställs på www.nordicom.gu.se.

Nordicom. En nordisk institution inom Nordiska Ministerrådet, ett kunskapscentrum för nordisk och nationell kompetens inom medie- och kommunikationsområdet. Tidskrifter, böcker, statistiska översikter, analyser, databaser med mera. www.nordicom.gu.se.

Om kvalitet – synen på kvalitetsbegreppet inom filmbranschen. En skrift av Jenny Lantz, ek.dr. Kan beställas från info@wift.se, kostar 50 kr.

Publikarbete på bio. En skrift som vill inspirera biografer, folkrörelser, föreningar, regionala biografkonsulenter och kommuner att se möjligheterna i respektive ords biograflokaler. Utgiven av Svenska Filminstitutet 2001. Beställs utan kostnad på www.sfi.se.

Skolbio i Sverige 2002. En kartläggning av verksamheten med barn- och skolbio i Sveriges 289 kommuner. Beställs kostnadsfritt från Filminstitutet, www.sfi.se/skolbio. *Skolbio i Sverige 2005* kommer under 2006.

Skolbio Stockholm. Kartläggning och utvecklingsidéer 2005. Helena Danielssons rapport för Utbildningsförvaltningen. www.stockholm.se/medioteket.

Skolbiokatalogen 2003 med tips om filmer på 35 mm för skolbiobruk kan beställas från Filminstitutet utan kostnad, clas.osterholm@sfi.se.

Stockholm – kulturstad för unga. En rapport med en plan för barn- och ungdomskultur. En genomgång av kulturaktiviteter, omvärldsanalys, framtida samarbets- och stödformer. Utgiven av Stockholms Kulturförvaltning 2002. Finns även på engelska. Kan beställas kostnadsfritt från Kulturförvaltningen.

Terrorkriget i kvällspressen av Gert Z. Nordström. En studie av nyhetsförmedlingen i samband med terrorattackerna den 11 september 2001. Vilken bild fick man som tidningsläsare av det som hände? Utgiven av Styrelsen för psykologiskt försvar, spf@psycdef.se. Finns också som pdf-fil på SPF:s hemsida, www.psycdef.se.

Unga Stockholm av Jonas Hällén och Torvald Olsson-Sundelin (red). En inventering av situationen i Stockholms 18 stadsdelar vad gäller öppen fritidsgårdverksamhet. Stockholms Kulturförvaltning 2004, www.kultur.stockholm.se.

Upphovsrätten i informationssamhället. En broschyr från Regeringskansliet. Den 1 juli 2005 ändrades upphovsrättslagen. Beställ eller ladda ner på www.regeringen.se.

Upplevelsebaserat lärande – att handleda spel, rollspel och simuleringar i klassrummet. Utbildningsmaterial och lärarhandledning för elever i gymnasieskolan och årskurs 7–9. Framtaget av Myndigheten för skolutveckling inom ramen för demokratisatsningen Delaktiga Sverige. Se www.grul.se eller www.skolutveckling.se.

Vågar du testa dina gränser? En tänkvärd broschyr framtagen i samband med utställningen Gränser 2003–2004, av Forum för levande historia och Riksutställningar. Beställs gratis på www.levandehistoria.se.

Vår egen film – om mobbning av Christina Nilsson-Padilla och Malin Lagergren. En dokumentation i skriftform av ett filmprojekt kring mobbning genomfört av tonårsflickor vid Furudals skola i Rättvik. Beställ på www.filmidalarna.se eller www.sfi.se/skolbio.

Vår egen såpa. En dokumentation av ett projektarbete kring såpoperor i tv, genomfört av elever i årskurs 8 och 9 vid Älvdalsskolan i Älvdalen. Häfte och videokassett beställs på www.sfi.se.

Skolverket

Film för lust och lärande är en rapport som vill visa varför filmen är en viktig del i utbildningen. Avsedd främst för förskola och grundskola. Producerad 2001 av Skolverket i samarbete med Svenska Filminstitutet. Beställs utan kostnad från Liber Distribution, telefon 08-690 95 76, beställningsnummer 00:594.

Film och mediepedagogik i skolan – en seminarieriserie. Skolverkets rapport sammanfattar elva seminarier som arrangerades inom projektet "Kultur för lust och lärande 1999–2000". I rapporten ingår föredrag av Mats Ekholm, Åse Kleveland, Mikael Alexandersson, Olle Holmberg, Jan Thavenius och Lars Gustav Andersson.

Perspektiv på Kultur för lust och lärande. Projektet "Kultur för lust och lärande" är regeringens uppdrag till Skolverket och Kulturrådet sedan 1999. Rapporten från 2001 kan beställas på www.skolverket.se.

Medierådet

Medierådet (f.d. Våldsskildringsrådet) har publicerat ett 30-tal intressanta skrifter som berör ungdomar och media. De kan beställas kostnadsfritt från på telefon 08-405 10 00 eller hämtas som pdf-filer på www.medieradet.se (under rubriken Publikationer/Beställ, avdelningen Rapporter). Några av de mest efterfrågade rapporterna följer nedan.

Datorspel och skadlighet av Simon Egenfeldt-Nielsen och Jonas Heide Smith. Rapport som framtagits av det danska Medierådet för barn och unga och som sammanställer internationell forskning på området.

Film som verktyg för samtal av Åke Sahlin.

Mer tecknat...? Animerade TV-program – marknad, utbud, barn, föräldrar av Cecilia von Feilitzen. Vad tittar barnen på? En granskning av animerade tv-produktioner som visas på de större tv-kanalerna i Sverige.

Monsternmassakern. Datorspelens lockande värld av Jan Christofferson. En grundläggande genomgång av spel som innehåller mycket våldsskildringar.

Popcorn. Unga tankar om film och filmvåld av Ann Katrin Agebäck (red). Skrivna av gymnasieelever.

► **Säker på nätet?** – en handbok för föräldrar och andra vuxna. Ewa Thorslund. Det handlar om att förstå Internets och den nya teknikens positiva möjligheter och samtidigt kunna skydda barn och ungdomar från onödiga risker. Bonnier Carlséns förlag i samarbete med Medierådet, Rikskriminalpolisen, BRIS och Friends. www.bonniercarlsen.se

Tittarögon av Lars Grip. En rapport om vad som bestämmer tv-utbudet.

Tusen flickor om film och våld av Karin Stigbrand och Sofie Stolpe.

Ungar & Medier 2005. Fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier. I syfte att ge en saklig och rättvis bild av situationen i Sverige genomförde man en studie bland 2 000 barn och unga mellan 9 och 15 år. Studien ger aktuell kunskap som hittills saknats på detta område. Här finns fakta om familjesituationen, om regler i hemmet och om diskussioner kring medier i familjen. Som tilläggsmaterial kan man beställa "Dialogkort om Internet", som är avsedda att stödja diskussioner kring barns och ungdomars användning av internet.

Ungar & Medier 2006. Fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier. En uppföljning till Ungar & Medier 2005, där nya siffror kring barn och ungdomars användning av medier presenteras.

Äger, duger, suger – en undersökning av ungdomars nöjesvanor. En studie som genomfördes online av nätcommunityn Lunarstorm. Drygt 8 000 unga gav sin syn på olika nöjen. Musik i olika former var det överlägset mest populära. Det visar sig att schablonbilden av ungdomar som skärmbundna nöjeskonsumenter inte är helt korrekt.

Filmer

Film på video i undervisningssyfte: Hyr filmerna via din närmaste AV-central, eller köp/hyr direkt från distributören. Distributörerna hittar Du på www.skolfilm.com.

50 filmer som 14-åringar bör se hittar Du på www.filmstockholm.se/pdf/filmlista.pdf.

101 dokumentärer. En stor satsning på dokumentärfilm på dvd. FilmCentrum lanserar ett helt nytt tänkande kring dokumentärfilm som delas in i teman och ämneskategorier i katalogen. Samtliga titlar

finns utgivna med både biblioteks rättigheter och institutionella rättigheter. Det går att köpa hela paketet men också enskilda titlar. Se under FilmCentrum Riks på www.filmcentrum.se. Filmpedagogen Eva Westergren har en specialföreläsning om dokumentärer.

Försäkra dig om att du vid all användning av film i skolan följer de regler som gäller för institutionellt bruk!

Stöd och bidrag

www.sll.se/kultur

Stockholms läns landstings (Kultur- och utbildningsnämnden) projektstöd för ungas aktiva deltagande i kulturlivet: Ung Aktiv Kultur. Kan sökas av enskilda organisationer och skolor. Engångsstöd. Beviljas en gång per år. Ring 08-690 51 00 vardagar mellan 9.30-11.30.

www.sll.se/w_KUN/3673.cs

Landstinget i Stockholms kulturstöd till kontinuerlig eller tillfällig verksamhet, särskilt mot barn och ungdomar (även filmproduktion). Två gånger per år.

www.kultur.stockholm.se/programkatalog

Endast för Stockholms stad. Här hittar du föreställningar och program som Stockholms kulturinstitutioner och fria kulturproducenter erbjuder stadens barn och unga, från förskolan till gymnasiet. Vissa föreställningar och konserter subventioneras med 50% av Kultur för de unga.

Matteo.Zacchetti@cec.eu.int och Corinne.Hermant@cec.eu.int är kontaktpersoner för ett EU-stöd till eLearning – Media Literacy. Pengar kan sökas i mitten av september för projekt som syftar till ökade kunskaper om användningen av multimedia i undervisningen. Det gäller även användningen av internetbaserade projekt i skolan och bildande av nätverk med mera. Skolledare och lärare kan söka.

www.sandrews.se

Stipendier för postgymnasial utbildning till unga skådespelare, regissörer, dramatiska författare, sångare, dansare och andra under 30 år. Mellan 15 000 och 20 000 kronor beviljas.

www.skolutveckling.se/kompetensutveckling/bidrag_stipendier/

Myndigheten för skolutveckling. Bidrag och stipendier 2006. Kontaktperson: eva.engdell@skolutveckling.se

www.sfi.se/fortbildning

Svenska Filminstitutets stipendier ger yrkesverksamma filmare möjligheten att delta i workshops och seminarier.

www.sfi.se/filmstod

Stöd till lokal filmkulturell verksamhet för barn och ungdom med nya riktlinjer från och med 2006. Stödet blir mer flexibelt för att kunna samspela med den utveckling som pågår i landets kommuner och skolor. Stödet kan delfinansiera filmhyra, biografhyra, persontransporter samt viss kompetensutveckling av skolpersonal. Kan sökas 31 mars och 30 september.

► www.sll.se eller www.filmstockholm.se

Film Stockholms nya pedagogiska stöd ges till film- och mediepedagogiskt arbete med barn och unga i Stockholms län. Kontakt: Kristina Solberg, kristina@filmstockholm.se 08-690 51 11

Fortbildningsmöjligheter

(med eller utan högskolekompetens)

AV- och mediecentraler i hela landet ordnar kurser och fortbildningar för lärare inom det mediepedagogiska området.

BrobyGrafiska i Sunne har en ettårig KY-distansutbildning: Manus för film och interaktiva medier.

Dramatiska Institutet. Högskola för film, radio, television och teater. Påbyggnadsutbildning för lärare och pedagoger om och med medier, estetiska arbetsprocesser och lärande, 10 till 40 poäng (för närvarande nedlagd). Grundläggande behörighet för högskolestudier krävs. För närvarande arrangeras Digitalt bildberättande och lärande 6 poäng. Se www.draminst.se eller www.mep.draminst.se.

Folkets Bio Göteborg erbjuder många föreläsningar och kurser inom området. Några exempel: Filmmusik och musikvideor, TV-serier och såpor, Nyhetsföreläsningen, Sagor och myter, Vi och dom, Reklamföreläsningen, In love with Shakespeare, Kvinnor och män på vita duken, Helfilmsanalys, Filmhistoria. Även en längre fördjupningskurs i juni 2006. Se www.filmpedagogerna.se.

Konstfack. Mediepedagogik 10 poäng är en fristående kurs för lärare, lärarutbildare och andra pedagogiskt verksamma inom olika medieområden. Mer information: maria.eriksson@konstfack.se.

Lärarhögskolan. Fristående 5-poängskurser: Film för lärande, Mediepedagogik med flera. Många kurser vänder sig till olika yrkeskategorier – med eller utan tidigare erfarenheter av högskolestudier. Se www.lhs.se/utbildning/kurser.

Pedagogiska Institutionen, Stockholms universitet. 5-poängskurser: Barn och media (om barns förhållande till nyare media – relevant teori och empiriska studier) samt Pedagogik och media (med fokus på media som samhällsfenomen och som kulturellt verktyg). Se www.ped.su.se.

Regionala filmresurscentra har ett varierande utbud av föreläsningar och aktiviteter för lärare. Se www.filmpedagogik.nu.

Svenska Filminstitutets stipendier ger yrkesverksamma filmare möjligheten att delta i workshops och seminarier. Se www.sfi.se/fortbildning. Inriktningen kommer att ändras under 2007.

Södertörns högskolas korta kurser om media: Barn, unga och medier 10 poäng, Communication, Mass Media and Expert Roles 5 poäng, Krig och medierna 10 poäng, Media, Culture and Society 1–2 10 poäng, Medieproduktion 10 poäng. För mer info se www.sh.se.

UR har regionalt anställda mediepedagoger. Samordnare är biträdande redaktionschef Cecilia Boreson, telefon 08-784 42 09, e-post cbo@ur.se. ■ UR i Stockholm anordnar öppna seminarier med medier i fokus för lärare varje termin. För program och anmälan kontakta jolanta.wadensjo@comhem.se.

Zita (Folkets bio) i Stockholm anordnar föreläsningar, filmanalyser, seminarier och olika arrangemang. Beställ ett program av Clara Sjöholm på 08-545 272 52 eller clara@folketsbio.se, eller av Anna Söderberg på anna@folkets.bio.se.

Aktuella projekt och satsningar

► 10 moderna myter om film- & tv-pirateri på nätet

En liten skrift som diskuterar frågan om piratkopiering och upphovsrätt. Tagits fram i samarbete mellan Filmfolket (www.filmfolket.se), Svenska Filminstitutet (www.sfi.se) och MIA (www.almega.se)

► **100 historier.** Stockholmsbaserat mångfaldsprojekt om människors liv i Stockholms län. Under 2006 fick hundra länsbor göra en digital historia om sitt liv. Resultatet finns i form av en vandringsutställning, en hemsida och en dvd med filmerna. www.hundrahistorier.se

1000 unga berättar. I samverkan med skolor, kulturinstitutioner och andra organisationer manifesterar 100 unga stockholmare sina tankar i berättelser. Metoden är "digitalt berättande" i form av en personlig film på en minut. Berättelserna samlas i berättelsebanken "Rum för berättande" på UR:s hemsida (www.ur.se/rfb). För beställning av en broschyr som beskriver projektet samt en dvd med elevfilmerna, kontakta Simon Strömberg på Kulturskolan: simon.stromberg@kultur.stockholm.se.

Allt är möjligt. Media Watch är en organisation som granskar, informerar om och debatterar människoskildringar i massmedierna. På webbplatsen finns länkar till andra organisationer och instanser som arbetar med ett mediekritiskt förhållningssätt. Man har också gett ut en handbok i mediekritik. www.alltarmojligt.se.

Angeläget. Ett projekt kring mänskliga rättigheter som genomfördes i Västra Götaland 2005–2006, där gymnasieelever producerade dokumentärfilmer. En samlings-dvd med 14 filmer samt en handledning med diskussionsfrågor till varje film går att ladda ned kostnadsfritt på hemsidan. Huvudmän är Amnesty International, GR Utbildning, KulturUngdom och Skolbio Göteborg. Se www.angelaget.nu. Läs gärna en artikel om projektet i ZOOM 2/2006

► **Animationsfestival i Eksjö.** Arrangeras i september. www.eksjoanimation.se/festival

► **Antirasistiska filmdagar** är ett tematiskt kulturarrangemang med filmvisningar och filmseminarier. ARF vill främja goda etniska relationer mellan människor med olika bakgrund, kultur och erfarenheter. Anordnas i Göteborg, Stockholm, Malmö och Uppsala. Varje AFR arrangeras av den lokala FilmCentrum avdelningen. Målgruppen är främst ungdomar från lågstadiet till gymnasiet. www.arfarf.se

Arrangörer! Som arrangör kan man anmäla sitt evenemang direkt över webben till hemsidan för Datorn i Utbildningen, www.diu.se/kalender.

BETT (www.bettshow.com). Världens största mässa inom området informationsteknik och lärande, arrangeras i London. Storbritannien ligger i framkant när det gäller IT i skolan. Nästa mässa är i januari 2008. Tidskriften *Datorn i Utbildningen* tänker eventuellt arrangera en gruppresa och tar emot intresseanmälan på red@diu.se. Se också en 15 minuters rapport från senaste Bett: www.teachers.tv/video/17680.

BUFF (www.buff.se). Årligen återkommande barn- och ungdomsfilmfestival i Malmö. Går av stapeln i mars.

Center för säkrare användning av Internet är en av 24 medlemmar i det europeiska nätverket Insafe och finansieras av EU. Projektperioden är 2005–2006. Målgrupperna är föräldrar och andra vuxna, media, branschen samt barn och unga. Det är ett samarbete mellan Medierådet och Myndigheten för skolutveckling (se också under Temapaket / Tematips, rubriken Internet).

Childrens Voice. En online-undersökning för barn som sedan 2001 genomförs årligen av Rädde Barnen Finland. Syftet är att lyfta fram barns åsikter i den offentliga debatten. Se www.mediaradet.se (under rubrikerna Medier / Mediepåverkan).

Cinemafrica. Årlig filmfestival som hålls i oktober på Zita och Moderna Museet. Filmer och seminarier. Se www.cinemafrica.se.

Cino⁴. Stockholm. Tekniska museets 4D-bio, en ny, tekniskt avancerad filmteknik som förstärker närvarokänslan. Skolklasser är välkomna. www.tekniskamuseet.se.

Cubed. Avundsjuk på Harry Potter? Magi finns! På www.britishcouncil.org/sweden-science-cubed.htm hittar du info om allt det nya och innovativa inom musik, design, det digitala, film och vardagsliv.

Culture Online (www.cultureonline.gov.uk). Webbresurser inom konst, kultur och sport för barn, ungdomar och skola, en satsning från det brittiska kulturdepartementet sedan 2002. Mycket är användbart även utanför Storbritanniens gränser och kan inspirera till ämnesövergripande samarbete.

► **Digitalt bildberättande.** Ett läromedel, en konstnärlig uttrycksform. Med hjälp av digitala medier i skolan kan man stärka elevens självbild och stimulera deras språkutveckling. Ett koncept som har sju element till grund – berättelse med en poäng, dramatisk uppbyggnad, känslomässigt innehåll, berättarens röst, ljudillustration, disposition och tempo.

eTwinning. Ett digitalt skolsamarbete med hjälp av internet. Möte mellan lärare och skolledare, kontakter och erfarenhetsutbyte med kollegor i Europa.
www.skolutveckling.se/internationellt/etwinning.

Europa Direkt informerar om säkrare internetanvändning. Föräldrar, lärare och barn i hela Europa kan här få gratis information om säker användning av internet. Se www.mediaradet.se (under rubriken Det unga internet).

Europeisk mediekompetens. Ett utpropp och ett dokument utarbetat av organisationer i åtta länder i avsikt att utveckla området mediekompetens. I utproppet ges en definition av vad mediekompetens kan stå för. Nationella och regionala aktörer kan ansluta sig till avsiktsförklaringen. Se www.euromedialiteracy.eu, där också länkar och tips finns.

Existentiell Filmfestival Dalarna arrangeras varje år i Falun. I år firar festivalen sitt femårsjubileum och har temat Främlingsskap och framtidstro. Se www.du.se/existentiellfilmfestival.

► **Fantastisk filmfestival** anordnas varje år i Lund i september. Filmer i genrer som science fiction, fantasy och skräckfilm visas. www.fff.se

Film- och mediepedagogiskt centrum, Sveriges första, kommer att byggas i Första verkstan i bruket i Hälleforsnäs, Flen. Där vill man samordna fortbildning för skolledare, lärare, fritidslärare, pedagoger och unga filmare. Satsningen, som görs av Flens kommun och kostar drygt 40 miljoner, beräknas bli klar 2009. För info kontakta kommunalråd Lotta Finstorp på 0157-190 05 eller kommunaldirektör Göran Wide på 0157-109 01.

► **Film i Glasriket.** En manifestation som vill värna biografens roll som kulturell mötesplats i det lokala samhället. Under tio dagar kan man besöka omkring 60 föreställningar på 15 biografier, i ett område som är Sveriges biograftätaste. 26 okt – 4 nov i Småland. www.filmiglasriket.se

Flicka. Ett projekt om flickors självbild som genomfördes av barn- och familjeminister Berit Andnor på Socialdepartementet. Projektet gjordes bland annat som en turné till 25 orter i Sverige. Under hösten 2004 följde organisationen Fair Play med (se under Datorspel). Webbplatsen www.flicka.gov.se är mycket informativ.

► **Flimmer.** Filmfestival i Norrköping i oktober, i år i 9:e upplaga. www.flimmer.nu Programmet: www.flimmer.ny/filmfestival/index.html

► **Förortish filmfestival (FFF)** sätter ungdomar och förorten i fokus. I november i Stockholm. Shamim Mayanja, projektledaren 0704-745596.

Globalgateway – länk till skolor i hela världen (www.globalgateway.org.uk) "ger dig en internationell dimension i undervisningen. Hitta en partnerskola någonstans i världen bland 6 000 skolor. Låt elever och lärare hålla kontakten via webb, e-mail eller chat. Utväxling av idéer och tips och olika former av samarbete kan öka kulturell förståelse och tolerans, respekten för olikheter och skapa grogrund för vänskap över alla gränser".

Hållbar utveckling. Förskolor, skolor och vuxenutbildningar har i uppdrag att bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling. Uppdraget har formulerats i internationella överenskommelser och nationella styrdokument. Läs mer på www.skolutveckling.se (under rubrikerna Demokrati, jämställdhet & inflytande / Hållbar utveckling). ► **Om hållbar utveckling för barn.** Tecknad tv-serie för barn i årskurs 4–6. Alice i Energilandet visar hur vi kan ändra våra vanor för att spara energi. Det handlar om sol, vind och vatten. Även tv-serien Hållplats jorden riktar sig till barn i samma ålder. Måndagar 17.30 i Krokmax, SVT1.

Interaktiva skrivtavlor. En ny teknik i klassrummet, använd främst i Storbritannien, men på frammarsch även i Sverige. En samling länkar till rapporter kring användningen av tavlorna finns på www.prometheanworld.com. Inventering av olika typer av tavlor finns som artikel och tabell i

tidskriften Datorn i Utbildningen nr 4/2006. ► Kompetensfonden i Stockholm har finansierat ett projekt där interaktiva skrivtavlor testades på två skolor i Stockholm, utvärderingen finns tillgänglig på www.stockholm.se/kompetens ► Myndigheten för skolutveckling genomför en undersökning om användningen av tavlorna: Använder din skola interaktiva skrivtavlor? Hur i så fall? Och om inte så skriv och berätta varför. Skicka ditt svar till ann-marie.degerstrom@skolutveckling.se

Interkulturellt år 2008. År 2008 blir det europeiska året för interkulturell dialog. Med en budget på 10 miljoner euro finns det möjlighet att presentera projekt som ska utföras inom ramen för olika EU-program inom kultur, utbildning, ungdom, sport och medborgarskap. ec.europa.eu/culture.

Junior. Årligen återkommande festival för barn- och ungdomsfilm, arrangeras i april.

Kids for Kids festival (www.kidsforkidsfestival.org). Årligen återkommande internationell festival för filmer av unga för unga. Öppen för filmer gjorda av barn och ungdomar i åldern 6–16 år.

► **Latinamerikansk kultur- och filmfestival i Malmö.** Filmfestival som arrangeras i september, i år med fokus på ursprung, kvinnor och religion med filmer från Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Guatemala, Kuba, Mexico, Nicaragua och Peru. www.kulturcentralen.nu

► **M:DoX** – Malmö Dokumentärfilmträff (sedan 2003) i oktober. www.filmiskane.se

Mediamanual.at. Mediepedagogisk sida på tyska. Lämna gärna synpunkter till redaktören som inte kan tyska.

... **moddade datorer.** "Unga datorentusiaster manipulerar och omvandlar sina datorer och datorprogram till något som tillverkaren inte tänkt sig, och gör demos som är en folkkonst i den bemärkelsen att konsumentvaror görs om på ett personligt sätt." IT-ceum i Linköping är en av landets största experter på denna filmkultur. Kontakta gärna Tekniska Museets intendent Nils Olander, nils.olander@tekniskamuseet.se.

Nationellt centrum för språk-, läs och skrivutveckling ska byggas upp av Myndigheten för skolutveckling på uppdrag av regeringen. Kontaktperson: ulla.wiklund@skolutveckling.se.

Norden i Bio är ett projekt som syftar till att förbättra elevernas kunskaper i de nordiska språken med hjälp av aktuella nordiska kortfilmer. Projektet ska också väcka elevernas intresse för nordisk kultur, historia och identitetsskillnader. Tanken är att låta minst 1 000 skolklasser från åttonde klass och uppåt i hela Norden se fem korta nordiska filmer och därigenom öppna för diskussioner om likheter och skillnader i de nordiska ländernas kultur samt öka kunskaperna om de nordiska språken. Temat under läsåret 2006/07 är Humor. Materialet består av en dvd med de fem filmerna samt ett undervisningskompendium, och kan beställas på projektets hemsida, www.nordenibio.org.

► **Novemberfestivalen** i Trollhättan. Ett bra sätt för unga filmskapare att träffa likasinnade och lära sig mer. www.novemberfestivalen.nu

► **Norden i Bio** är ett filmbaserat läromedel för undervisning i nordiska språk och bygger på fem kortfilmer, en från vart och ett av de fem nordiska länderna. Projektet målgrupp är 10-12-åriga elever i grundskolan. Alla filmer ligger på en dvd och kan höras och ses på olika språk. Årets satsning har tema UPPVÄXT (förra årets var HUMOR). Till dvd:n hör också ett

Undervisningskompendium. I Sverige är Birgitta Engman kontaktperson, birgitta@norden.se, hemsidan nordenibio.org. Det passar i undervisningen av nordiska språk, såväl som underlag för samtal och diskussion kring unga människors villkor och uppväxt idag, oavsett land.

NUFF Global 2007 (www.nuffglobal.net). Filmfestival i Tromsö för unga filmare mellan 18 och 30 år. Utlyser en tävling på temat klimatförändringar, deadline 1 april.

Orionbion är en ny dokumentärfilmsklubb i Stockholm. Film och samtal varje måndag kl. 19.00. Se www.orienteatern.se.

Rum för berättande. Ett UR-projekt Berättaråret 2006. Målet är att utifrån metoden digitalt berättande undersöka, utveckla och öka möjligheten att kreativt uttrycka och dela sina personliga berättelser med andra. Hemsida: www.ur.se/rfb. Redaktion: 08-784 40 57 eller 784 42 09, Anton Hagvall aha@ur.se. Vill du veta mera om digitalt berättande? Länkar: Digitalbridge, www.digitalbridge.nu; The Center for Digital Storytelling, www.storycenter.org; PIM – praktisk IT- och mediekompetens, www.pim.skolutveckling.se; Multimediabyrån, Myndigheten för skolutveckling, www.multimedia.skolutveckling.se.

SAFT – Safety and Awareness for Tweens. Ett EU-finansierat projekt som startade hösten 2002 och som nu är avslutat. Fem länder samarbetade kring ett informations- och utbildningsprojekt för en säkrare användning av internet bland barn och unga. Från Sverige medverkade Medierådet (f.d. Våldsskildringsrådet), som tog fram en guide med tio tips till föräldrar (se www.saftonline.se) och ett utbildningspaket för lärare och elever. Medierådet sprider också information via presskonferenser, nyhetsbrev och liknande.

► **Skapande skola** – en satsning på mer kultur i skolan! Regeringen avsätter 55 miljoner som stimulansbidrag i syfte att stärka arbetet med kultur i landets 7:or, 8:or och 9:or från och med 2008. www.regeringen.se

► **Skola Göteborg** i slutet av oktober i Göteborg. I år för sjätte året på Svenska Mässan i Göteborg. www.skolagoteborg.nu

► **Skolforum** arrangeras i slutet av oktober i Stockholm. På Älvjömässan.

► **Skolfront.** Det ledande samhällsprogrammet om svenska skolan, UR:s största satsning som direktsänds på torsdagskvällar kl.19.30 i SVT2. Debatt, nyheter, fördjupade reportage och granskning av skolan.

Skolprojekt Linné. Inom ramen för jubileet Linné 2007 gör Nationellt centrum för biologi och bioteknik en satsning som ska "ge inspiration och goda idéer som kan användas av lärare i hela skolan till ett tvärvetenskapligt arbete där naturvetenskap ingår i ett brett sammanhang". På hemsidan för projektet (www.bioresurs.uu.se/skolprojektlinne) finns information om material, kurser och konferenser samt länkar till annan intressant information. Läs även mer på www.skolutveckling.se/mnt (klicka på Linné 2007 i vänsterspalten).

Stockholms Internationella Filmfestival äger rum varje år i november. Se www.filmfestivalen.se.

Tekniska museets studio. Studion och pedagogiken är helt unik i sitt slag och projektet går under namnet Uppdrag: Media. Här kan skolklasser göra sina egna radio-, tv- och tidningsproduktioner. **Cino**⁴. Tekniska museets 4D-bio, en ny, tekniskt avancerad filmteknik som förstärker närvarokänslan. Skolklasser är välkomna. www.tekniskamuseet.se.

Tempo Dokumentärfestival äger rum varje november i Stockholm. Svenska dokumentärer som är minst 50 minuter långa kan tävla om priset Tempo Documentary Award. www.tempofestival.nu.

theoneminutesJr. Ett internationellt samarbete mellan Sveriges Television och mini som startade 2002. Svenska ungdomar mellan 12 och 20 år kan vara med i tävlingen och få sin film visad på mini och i SVT. Hemsidan www.theoneminutesjr.org är mötesplatsen där filmerna visas och diskuteras, och där man kan få tips och råd om hur man gör film.

Tjej eller kille – spelar roll? Ett projekt som genomfördes 2005 av JämO i samverkan med Länsstyrelsen i Stockholms Län, HomO, Myndigheten för skolutveckling, Barnombudsmannen och Stockholms Stad. Projektet var till stöd för skolledarnas arbete med jämställdhet och frågor som rör våld mot kvinnor och flickor, hedersrelaterat förtryck och homofobi. Kontaktperson: Sara Rågwall, sara.ragwall@ab.lst.se.

Under ytan – normer och värderingar i skolan. Ett myndighetsövergripande projekt som syftar till att skapa en öppen och inkluderande arbetsmiljö i skolan där alla kan känna sig trygga oavsett sexuell läggning. www.ytan.se.

■ **UngKreativitet** . Film- och kreativitetsprojekt på Nobelmuseet hösten 2006 och våren 2007. Fyra elevgrupper (totalt 100 elever) från årskurs 8–9 från fyra skolor i Stockholm arbetade med naturvetenskapliga ämnen: kärnfysik, genetik och kemiska processer. Eleverna forskade, skrev manus och gjorde totalt 19 filmer, utgivna på dvd. Lärarhandledning är på gång. Arrangerades av Nobelmuseet i samarbete med Kulturskolan. För mer information kontakta projektledaren Jolanta Wadensjö, jolanta.wadensjo@comhem.se.

Universal Media Disc (UMD) är ett nytt skivformat med hög ljud- och bildkvalité. Första vågen av filmtitlar på umd lanseras nu av Twentieth Century Fox. För mer info kontakta Linnéa Wiklund på 08-566 261 22 eller linnea.wiklund@fox.com.

Upplivningsbaserat lärande – att handleda spel, rollspel och simuleringar i klassrummet.

Utbildningsmaterial och lärarhandledning för elever i gymnasieskolan och årskurs 7–9. Framtaget av Myndigheten för skolutveckling inom ramen för demokratisatsningen Delaktiga Sverige. Se www.grul.se eller www.skolutveckling.se.

Uppsala Internationella Kortfilmsfestival arrangeras i oktober varje år och visar nära 300 filmer. Festivalen firade 25-årsjubileum 2006. www.shortfilmfestival.com.

WIFT – Women in Film and Television (www.wift.se). Globalt nätverk för kvinnor som arbetar inom film och tv. Mer än 10 000 medlemmar världen över. Ett viktigt mål är att öka synligheten och representationen av kvinnor inom nöjesindustrin. Kontaktperson i Stockholm: Anita Oxburgh, telefon 08-653 93 40.

Vad får jag visa – och inte visa i klassrummet? En utmärkt sammanfattning kring rättighetsfrågor som ni hittar i ZOOM 2/2006, sidan 9. Mer information på www.skolfilm.com, www.sli.se, www.regeringen.se, www.skolverket.se och www.copyswede.se.

Vadå tolerans? Ett filmprojekt initierat av Forum för levande historia 2005–2006, i samarbete med Kulturskolan Stockholm, FilmCentrum, UR, Svenska Filminstitutet, Film Stockholm, Rädda Barnen samt ett antal filmresurscentra runt om i landet. Eleverna gjorde film på temat tolerans, och många aktiviteter anordnades. Läs gärna artikeln i ZOOM 2/2006. Studiehandledning och en dvd med 30 elevfilmer kan beställas på www.tolerans.levandehistoria.se. För mer info ring Jolanta Wadensjö på 08-15 46 97.

Video-dnevnik (www.video-dnevnik.org) startade den 6 juni 2006. Det är ett redskap för att förstå olika kulturer med videodagboken som metod. De som deltar filmar sin vardag och delar med sig. Över hundra personer från Sverige, Ukraina och Vitryssland har deltagit hittills. Projektet vill bryta upp stereotyperna kring öst och väst, och är "ett experiment i gränssnittet mellan den dokumentära filmtraditionen, participatory media och nya media". Sidan presenteras i tre versioner, ryska, engelska och svenska.

Vårrullen (www.varrullen.se). Vårrullen är Stockholms största filmfestival för unga, ett pedagogiskt projekt och en länk mellan staden och förorten, skolan och branschen, nya och etablerade filmare. Vårrullen är en ungdomsfestival i förorten med stora ambitioner. Sedan 2003 har över 100 unga festivalarbetare från Botkyrka utbildats i projektledning och målet är att de senare i sitt yrkesliv kan ta plats i mediebranschen. Vårrullen ska bidra till att filmutbudet och de som arbetar inom media ska återspegla Sverige idag.